

Agilew, S.

ROMANIA
1 LEU-POSTA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. On L. Pop
10. Tel. Haven
15. Tel. Hirc
16. Tel. Hirc
17. Tel. Hirc
18. Tel. Hirc
19. Tel. Hirc
20. Tel. Hirc
21. Tel. Hirc
22. Tel. Hirc
23. Tel. Hirc
24. Tel. Hirc
25. Tel. Hirc
26. Tel. Hirc
27. Tel. Hirc
28. Tel. Hirc
29. Tel. Hirc
30. Tel. Hirc
31. Tel. Hirc
32. Tel. Hirc
33. Tel. Hirc
34. Tel. Hirc
35. Tel. Hirc
36. Tel. Hirc
37. Tel. Hirc
38. Tel. Hirc
39. Tel. Hirc
40. Tel. Hirc
41. Tel. Hirc
42. Tel. Hirc
43. Tel. Hirc
44. Tel. Hirc
45. Tel. Hirc
46. Tel. Hirc
47. Tel. Hirc
48. Tel. Hirc
49. Tel. Hirc
50. Tel. Hirc
51. Tel. Hirc
52. Tel. Hirc
53. Tel. Hirc
54. Tel. Hirc
55. Tel. Hirc
56. Tel. Hirc
57. Tel. Hirc
58. Tel. Hirc
59. Tel. Hirc
60. Tel. Hirc
61. Tel. Hirc
62. Tel. Hirc
63. Tel. Hirc
64. Tel. Hirc
65. Tel. Hirc
66. Tel. Hirc
67. Tel. Hirc
68. Tel. Hirc
69. Tel. Hirc
70. Tel. Hirc
71. Tel. Hirc
72. Tel. Hirc
73. Tel. Hirc
74. Tel. Hirc
75. Tel. Hirc
76. Tel. Hirc
77. Tel. Hirc
78. Tel. Hirc
79. Tel. Hirc
80. Tel. Hirc
81. Tel. Hirc
82. Tel. Hirc
83. Tel. Hirc
84. Tel. Hirc
85. Tel. Hirc
86. Tel. Hirc
87. Tel. Hirc
88. Tel. Hirc
89. Tel. Hirc
90. Tel. Hirc
91. Tel. Hirc
92. Tel. Hirc
93. Tel. Hirc
94. Tel. Hirc
95. Tel. Hirc
96. Tel. Hirc
97. Tel. Hirc
98. Tel. Hirc
99. Tel. Hirc
100. Tel. Hirc

II KELET

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redactor responsabil-Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc. Administartor delegat si girant responsabil-felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E. de Editura. Registrul publicatiunilor periodice: No. 43. Dos. 889. 1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.

ZSIDÓ NAPILAP

Péntek, július 19.
1940—5700. Tamuz 13.
XXIII. évfolyam, 161. szám.

OKOS EMBER HALLGAT ES SZOT FOGAD.
AKI VIGYAZ SZAJARA ES NYELVERE, LELKET SOK BAJTOL VEDI.
HOGY KIVANHATOD, HOGY MAS ORIZZE TITKODAT, HA ARRA SAJAT NAGAD KEPTOLEN VAGY.

Az Anglia elleni offenziva előtt

A küszöbön álló Anglia elleni nagy német offenziva áll már napok óta egy a nemzetközi, mint a román sajtó érdeklődésének homlokterében. A lapok behatárolva vizsgálják az offenziva stratégiai de nem kevésbé érdekes és komplikált politikai feltételeit. Az „Universul”-ban e kérdéssel foglalkozva, Ion Lugojanu volt román követ ezeket írja:
„Az Anglia elleni támadás időpontja közeledik. Órák, napok, vagy talán hetek kérdése? Ki tudja. Senkinek próféta hazájában, de még kevésbé az mások országában. A szavak háborúja azonban mind élelkebb lesz, a La Manche-csatorna vizeinek túlsó partján és a Fekete tengeren innen, ami azokat a kemény harcokat hirdeti be, amelyek nemcsak a kezdetüket veszik a hullámokon, a levegőben és a földön, hogy végtességek egy nagy birodalom léte, hogy egy új törvényt szabjanak az egész kontinens életének, vagy hogy egy hosszú ellenállás kilitásait nyissák meg, ami egyenértékű volna egy győzelemmel.

Churchill vasárnap este rádióbeszédet mondott Anglia, a birodalom és az újvilág számára. A miniszterelnök most terjed, hogy háború hosszadalmas és nehéz lesz és hogy Anglia egyedül maradt a harcban, de ugyanakkor rámutatott arra is, hogy sohasem volt felkészültebb, mint most; tartalékaik és lehetőségei sohasem voltak nagyobbak, mint most; a nemzet sohasem volt egységesebb és elhatározottabb, mint most; szívesebben látta Londonban hamuban és romokban, mint leigázva. Churchill derülést Anglia ellenálló képességét, valamint a győzelmet illetően olyan nagy, hogy felfogása szerint 1942-ben a háborúnak már nem lesz olyan védekező jellege, mint napjainkban.

Ezzel a jövőbe vetett bizakodással a kontinensről úgy Berlin, mint Róma hasonló bizakodást helyez szembe a közeli győzelmet illetően: az Anglia elleni offenziva már nem késhet soká; Anglia ellenálló erejét meggyengítették a tengely győzelmei a kontinensen, valamint az angol kormány és az angol nép közötti ellentétek; a szigetország elleni zárlat egyre hatékonyabb; gazdasági életét mindjárt akadályozzák; a repülőgépek és a tengeraltatók által okozott veszteségek minduntalan növekednek.

Emek a beszéd- és polemia-háborúnak egyre élénkebb légi és tengeraltató harc ad alafestést, amely kicsinyített képét nyújtja a holnapi nagy összecsapásnak.
Az előreláthatatlan, a kiszámíthatatlan, az ismeretlen, amelyekből a háborúk és a politika története szövődik, csupán néhány megállapítást engedélyeznek, a nyugati háború utolsó epizódjának előestéjén.

Anglia való helyzetének megértése szempontjából emlékeztessünk arra, hogy Stanley Baldwin híressé vált kifejezése szerint Anglia táborai a Rajnálál voltak; Chamberlain új politikájának következtében 1939-ben ezek a határok a Visztuláig toltak ki. Ma ezek a határok elveszték Anglia számára és velük együtt bármilyen kilitás arra, hogy kontinentális offenzívát indíthasson. Az európai politika fejleményei eléggé beszédesen szemléltetik a német katonai sikerek következményeit.

Először a történelem folyamán Anglia egyedül áll Európával szemben, mert jelenlegi szövetségesei inkább teher, mint segítséget jelentenek számára. Első ízben történelmi meg, hogy az a koalíció, amelyet legfőbb kontinentális ellenfele ellen szervezett, nem sikerült és Angliát saját szigetén fenyegeti. Első ízben kénytelen szigorúan védekező pozícióba elfoglalni, csakis távoli dominiumaira és az Egyesült Államokra támaszkodva, amelyek

A minisztertanács megvitatta az állami hivatalokban végrehajtandó nemzeti intézkedéseket

Kihallgatások a miniszterelnöknél

BUCURESTI, július 18. (Rador.) A kormány szerdán minisztertanácsot tartott Gigurtu miniszterelnök vezetésével. A minisztertanácson megvizsgálták azokat az alapelveket, amelyek alapján végrehajtják a különböző állami hivatalokban a közélet nemzetivé tételét célzó intézkedéseket. A minisztertanács meghallgatta több miniszter munkaprogramját, különös figyelmet szentelve a gazdasági és pénzügyi kérdéseknek s a jelenlegi körülményeknek megfelelő álláspontot foglalva el. A minisztertanács 8 óra 20 perckor ért véget.

A királyi udvar marsalli hivatalának 48. számú közleménye szerint Öfelsége Károly király július 17-én Gigurtu miniszterelnököt, Mihail tábornok miniszterelnökhelyettest és N. Pais ellentengernagy lég- és tengerészetiügyi minisztert fogadta munkakihallgatáson. Délután Grotin tábornokot fogadta az uralkodó.

Angliára nem hárul többé szavatossági kötelezettség

London, július 18. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint az alsóházban Mander liberális képviselő kérdést intézett Butler külügyi államtitkárhoz, hogy a Románia-nak nyújtott szavatosság érvényben van-e még. Butler a következőben válaszolt:
— A román kormány kijelentette, hogy lemond az 1939 áprilisában nyújtott angol-francia szavatosságról, amelyet az angol és francia kormány egyoldaliul nyújtott. Ilyen körülmények között Öfelsége kormánya úgy tekinti, hogy semmi kötelezettség sem hárul többé rá a szavatosság-szerződésből.

A miniszterelnök kihallgatásai

Bucuresti, július 18. (Rador.) A miniszterelnökség közli: Gigurtu miniszterelnök szerdán kihallgatáson fogadta Pelegrino Chigi olasz követet, majd Balan erdélyi metropolitát, akit biztosított a kormány az egyházzal szembeni jóakaratról, s különösen az erdélyi egyházzal szembeniről, amely mindig a román nép élén járt. Ezután földműves küldöttséget fogadott a

miniszterelnök, amelynek tagjai Jonescu Sisesti, M. Sescioreanu, M. Berceanu és M. Costinescu voltak. A küldöttség köszönetét fejezte ki a miniszterelnöknek, a kormánynak, a mezőgazdaság iránt megnyilvánuló jó szándékáról. A küldöttség kérte a mezőgazdasági termékek árának felemelését, mert csak így van lehetőségük a mezőgazdálkodásukra, hogy a szükséges iparcikket beszerezhesék. Hasonlóképpen megvizsgálták a gabonakereskedelem és szállítás megszervezésének szükségét. A miniszterelnök biztosította a küldöttséget a kormány elhatározott szándékáról, hogy végrehajtsa tervét, amely abból a meggyőződésből indul ki, hogy kizárólag a mezőgazdák és a falvak felemelésével biztosítható a román állam fejlődése.

— A sanghai német nagykövet nem közvetít békét Japán és Kína között. Sanghaiból jelentik: A német nagykövetség cáfolja azokat az angol és angolbarát lapok által tett híreket, melyek szerint a német nagykövet Csungkingban tartózkodik és kínai-japán békét közvetít.

lyek azonban csak ipari anyagokkal és erőlkösi támogatással állhatnak mögötte.

Anglia legyőzéséhez saját szigetén való megtámadása és leverése, morális összetartásának megsemmisítése, gyarmati egységének elpusztítása szükséges. Az angolai partraszállás lehetséges. Norvégia elfoglalása, valamint az angol expedíciós hadsereg dunkerquei visszavonulása bizonyítja ezt. Természetesen a stratégiai meglepetés eleme hiányozni fog az Anglia elleni offenzíva esetében, hiszen a támadást bejelentették az ellenfelek és várják az angolok. Nem fog hiányozni azonban a taktikai meglepetés tényezője, ami a partraszállás helyeit és idejét, a műveletek természetét, a felhasználandó harci módszereket és erőket illeti.

Anglia egy olyan flottával nézhet szembe a kiváló szervezői képességgel megindított német támadásnak, amely az első a világon egy egységének száma, mint a harci tapasztalatok szempontjából, de amely túlsok harci terepen oszlik meg ahhoz, hogy egészen a beözönlő elem ellen fordulhasson.

Az aknazár, a partvédelem, a légi flotta, a légvédelem, az ejtőernyősök elleni védelem, végül a szárazföldi erők, amelyeket Churchill másfélmillió emberre becsüli, igyekezni fognak megvédeni az offenzíva sikerét. A német offenzíva határozott siker kilitásaival indulhatna meg, ha a német légi fölény kétségbevonhatatlan volna és ha egy erősebb hadiflotta hiányában a német légi erők ural-

mukba vennék az angol légiteret. E tekintetben Churchill bizakodónak mutatkozik.

Az angolai partraszállásnak az első pillanattól sikerülne kell, mert óriási költségeket emészt fel és megismétlése hosszas előkészületeket igényelne és minden valószínűség szerint átténné a gazdasági zárlat terére, ahol — bármily nagyok is legyenek az angol veszteségek — egy több mint húszmillió tonnás kereskedelmi flotta, amelyhez a szövetséges kereskedelmi flották járulnak még, lehetővé tenné Anglia számára a hosszas ellenállást.

A maga nemében egyedülálló összecsapás készül egy olyan hadsereg között, amelynek tíz hónapi siker a legyőzhetetlenség nimbuszát adta, de amelynek a tengerentúl is fel kell vennie a küzdelmet ellenfelenek végleges legyőzéséhez és egy gyorsan felfegyverezett nemzet között, amely elkeseredett védekezésre készült fel és amelyet a repülőgép kimozdított évszázados elszigeteltségéből, hogy történelmének legnehezebb megpróbáltatásai elé állítsa.

Megtörténhetik, hogy a támadás megindítása előtt a tengelyhatalmak ultimátumszerű békeajánlatot tesznek Angliának. Ebben az esetben a szigetországnak választania kellene a megadás és a pusztulás között, amint a Neue Zürcher Zeitung római tudósítója állítja. Egy ilyen békeajánlat lehetséges, de nem valószínű, mert bármilyen esetben az ugyanaz marad: a világ legnagyobb birodalmának megtartása vagy elvesztése.

Nyerstermékek nemzetközi ellenőrzése

Az Amerikai Egyesült Államok kormánya tervbe vette az amerikai kontinens nyersanyagának és élelmiszerének ellenőrzését. Kuba fővárosában nemskóra a spanyol-amerikai államok képviselői fognak tanácskozni az Unió politikusaival e terv fölött. Illetékes körök véleménye szerint abban az esetben, ha nem is jönne létre megegyezés, kétségtelenül olyan kezdeményezést indítana meg, amelyből új kereskedelempolitika fejlődhetne.

Minden gazdasági kiterjeszkedésre és fejlődésre irányuló mozgalom a történelem során a nyersanyagok fölötti rendelkezést ambicionálta. Az arany és drágakövek mellett, mindenekelőtt érc, fémárak, vas, gyarmatárú és egyéb „világkereskedelmi” áru volt a vállalkozási kedv tárgya, mint-hogy a tárgyak létezésétől függött mindaz, amire az embernek szüksége van a földön az élet rendjének és magánéletének fenn-tartására. Már a modern gazdasági élet kezdeti idején látjuk, hogy a politikai tényezőknek milyen nagy szükségük van a technikai koncepcióra, a szervezési képességekre és a pénzügyi tehetségre. A kapitalizmus elején a nyersanyag kiaknázása és elosztása az uralkodók szabadalma volt, akik tulajdonjogukat eladták vállalkozóknak, ezek viszont a maguk részéről monopóliumra, vagyis az áruk fölötti egyeduralomra törekedtek. A nyersanyag felhasználásának története a példák hosszú láncolatában mutatja a nyersanyag-termelésnek és a monopólium-uralom egyre megismétlődő viszonyát.

A tengerentuli fölfedezések idejének eseményei, de még inkább a gyarmati politika későbbi évtizedei világosan mutatják, hogy a természettudósok és szorgalmas kereskedők gazdasági hódításaikat csakis az állam csendes részvételével, vagy hallgatóságos elnézése mellett aknázhatták ki. Nem véletlen, hogy az önállóságra annyira büszke angol kereskedő gyarmati munkájában mindig is, mint az állam megbízottjaként érezte magát. A német Hansa-városok gyarmati pionírjainak sokáig kellett várniuk, amíg Bismarck legyőzte ama politikai gátlásait, amely a németek számára megszerezte ugyan a tengerentuli tulajdonságot, de egyetlen alkalmat adott a birodalomnak, hogy a régi gyarmati hatalmak lényeges versenytársa lehessen. A jogalap, ami abban az időben lehetővé tette a szabad költözködést a kereskedőnek és a hatalmi igényt az államnak, a „nyitott kapu” politikája volt. E politika érvényének egyik feltétele volt, hogy egyetlen hatalomnak biztos uralma legyen a világ nagy része fölött. Egyes vállalkozóknak és konszerneknek erős gazdasági pozíciója rejlett ebben. A nyersanyag-probléma tehát az amerikai és brit kontinensnek igen lényeges tényezője.

A nyersanyag-probléma nem azáltal lett akuttá, hogy a nagy tulajdonosok, akik a réz, a vasérc, a petróleum és a kaucsuk birtalása miatt harcoltak, nem tudták meg egyezni, hanem azért, mert a hatalmi tényezők ezeknek az érdekes csoportoknak nem tudtak megfelelő sulyal parancsolni. A kartellek és konszernek sok esetben erősebbeknek bizonyultak magánál az államhatalomnál. Később azonban a kormányok egyre erősebben kapcsolódtak bele a nyersanyag-politikába. Már nem a vállalkozóknak engedték át az állam érdekeinek kép-

viseletét, hanem ők maguk léptek föl tárgyaló fél gyanánt. Nyíltan szubvencionáltak a nyersanyag, vagy élelmiszerek árait, vagy beküldtek szakembereket a kartellszervezetekbe. A nemzetközi áru- és kaucsuk-egyezményben például az érdekelt kormányok biztosították maguk számára a változtatások megejtésének lehetőségét, ha politikai szükség illyenszerű rendszabályokat követel.

Igy volt ez közvetlenül a mostani háboru előtt, amikor Angolország meg akarta kötni az Egyesült Államokkal gyapotra és gumira vonatkozó kicserélési egyezményt. A háboru után bizonyára a nyersanyag-probléma lesz a legnagyobb jelentőségű megoldásra váró kérdések egyike. Arra fognak igyekezni, hogy a nyersanyag igazságosan osztdjék el a népek között, hogy a nyersanyag forrásának kiaknázása ne legyen többé egyes privilégizált vállalkozók egyéni elhatározása.

Az élelmiszert szolgáló nyersanyag tekintetében az állam különösen a mai időkben erős befolyást gyakorol a termelésre. Az elmúlt világháboru tapasztalatai vezették rá a különböző államok kormányait arra, hogy a lehető legjobb statisztikák segítségével az ország ellátása zökkenést ne szenvedjen. Az elmúlt évtizedekben annyira kiapították a statisztikának ezt a fontos ágazatát, hogy az állam könnyű módon ellenőrizni tudja a készleteket és az ország népének szükségletét. Azonkívül gondoskodhatik racionalizálással a termékek tartálékosságáról.

A világháboruban is volt ugyan természetstatisztika, de a fogyatékos adatok miatt a számok mindig hozzávetőleg 15 százalékkal mutattak magasabb eredményt a valóságnál, ami azután igen súlyos bajokat okozott az ellátás és elosztás körül.

Ujabbán a gazdasági tudósítók olyan utasításokat kapnak, hogy a terméklátásokat csak csökkentsék, de a nagyobb jelentőségű kevesebbet, úgy, hogy amikor a termést behordják, az illetékes minisztérium bizonyos felesleggel is tudjon számítani.

Igaz ugyan, hogy a jó statisztika még nem minden. A statisztikát kell kritikailag is értékelni, előre ki kell számítani, mi történhetik az országban, ha élelmiszeri nehézségek állanak be. Mik legyenek azok a rendszabályok, amelyek segítségével meg lehet küzdeni a felmerülhető nehézségekkel. Valósággal művészeté fejlesztették a statisztikának ezt az ágát amit még tovább is fejlesztek, különösen Németországban, ahol tudvalevőleg a statisztika mindig igen jelentős szerepet játszott és mindig akadtak kiváló képviselői. Biztosan kell tudni, hogy a fontosabb élelmiszerekben, mint a tej, hus és a vetemény milyen időre lehet előre számítani.

A becsléseken kívül a statisztika még pozitívumokat is be tud állítani, ami azután garancia arra, hogy nagyobb élelmiszer-gazdasági hibák ne történhessenek. A kenyér, a burgonya, a cukor és a zsiradék azok a cikkek, amiket nagyon nyilván kell tartani, mert ezek hiánya politikailag is súlyos válságot idézhetnek elő. Az 1914-18-as világháboru, mint ismeretes, máról holnapra tört ki és minthogy nem voltak megbízható élelmiszeri statisztikák, a kormányok, csak tapogatózva tudtak orientálódni a lakosság élelmiszere tekintetében. (D. R.)

Uj cionista könyv!
BENEDEK JÁNOS:

"A cionista munkásmozgalom eszmei és történeti fejlődése"

Az első magyarul írt alapvető könyv a chaluici és a cionista munkásmozgalom ideológiai tartalmáról és történetéről.
Ara 50 lej.
Megrendelhető az Uj Kelet könyv-osztályánál.

Látogatás a Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári szövőtanyolymán

Jesiva bocher és uridama a tanulók között

Cluj, július 18. Egy gyakorlati érzékkel rendelkező cionista férfinak, Grünberger Józsefnek érdeme az, hogy a zsidó átrétegződés érdekében kísérletképpen a legátfogóbb és leghasznosabb mesterséget választotta ki: a háziszövészetet. Ez a porából újjáéledt iparág van hivatva arra, hogy mint az első kísérlet szerepeljen az erdélyi zsidóság átrétegzésének történetében.

Egyik előbbi számunkban részletesen beszámoltunk a szebeni szövészet tanfolyamáról. E cikk keretében a kolozsvári fogjuk ismertetni. A Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári helyi csoportjának égisze alatt két hét óta folyik nálunk a szövészet tanfolyam.

A Basarabia uccában egy földszintes ház udvarán találjuk meg őket. A ház kívülről pontosan olyan, mint a többi kisvárosi földszintes ház. Az első pillantásra adódó komor benyomásból még nem sejtené az ember, hogy itt a galuti zsidóság történetében korszakalkotó törekvés folyik. Produktív munkát tanulunk. Uri dáma és chaluic tisztviselő és jesiva bocher: átrétegződnek.

Mikor a szövőterembe belépünk, Benedek Sándor, a tanfolyam kitűnő vezetője éppen az elméleti órát készülőre vár.

A környező szövészekben már folyik a munka. Az egyik lepedővászmat, a másikon ágyneművászmat vernek fel a serény ujjak. Benedek büszkén mutatja meg az egyik szövészeket felvetett lila, barna és fekete csikós szálakat:

— Ezt már a tanítványaim csinálták egyedül. Pizsama-anyag készül belőle. A terem egyik fele az elméleti „résznek” van fenntartva. Boldog elemista korunkra emlékeztető látvány. Egyik oldalon tábla, a másik oldalon alacsony iskolapadok, amelyekben rakoncátlan nebulók helyett komoly, dolgozni akaró felnőttek ülnek.

Majdnem minden foglalkozási ág képviselve van. Tulnyomóan többségben vannak a nők, de azért akadnak férfiak, vagy helyesebben szólva fiúk is.

Mindössze két hete folyik a tanfolyam, tehát gyakorlati tudással még nem igen rendelkeznek a növendékek.

— Az elméleti rész rendkívül nagy szerepet játszik a szövészetnél — mondja Benedek Sándor a tanfolyam vezetője. — Először az elméletet kell meg tanulni, mert azon alapszik a gyakorlat. A mi tanítványaink nemcsak annyit fognak tudni, amennyit itt megtanulnak, hanem az elsajátított szabályok alapján saját fantáziájukból is gyarapíthatják tudásukat.

Ez a háziszövészet most újjáéledve nagyban különbözik a nagyanyáink korabelitől, mert ennek tanítása szakszerűen, komoly elmélet alapján történik.

Ezt mindjárt tapasztalhatjuk is. Benedek, mint iskolában a tanár, a fekete tábla elé áll és kérdéseket intéz a „nebulókhoz”.

— Hogy keletkezik a kötés? — kérdezi egy szakállas fiatal jesiva bocherből. És a fiú szabatosan válaszol. Itt nincs társadalmi különbség. A kereskedőtanonc, a jesiva bocher egyenlően tanítvány, mint az uridama.

Ha nem tudják a képletet, egyformán rójja meg őket Benedek mester.

Az egyik csinos fiatal lánynak a táblán

ki kell számítani az első alapkötés képletét. Serényen dolgozik a krétával és egy-kettőre felrajzolja a képletet.

Benedek mester alapos felkészültségét és a tanítványok komoly tanulmányait mutatja, hogy a „nebulók” kitűnően válaszolnak a kérdésekre és ügyes kézzel rajzolják a különböző képleteket. Mindössze két hete folyik a munka és máris komoly eredményt tudnak felmutatni.

Rövid idő múlva már sor kerül az elmélet gyakorlati alkalmazására is. Benedek Sándor kitűnő szakértői utmutatása mellett három hónap múlva már komoly kenyér lesz a tanítványok kezében. Mert a szövészet minden ágával megismertetik őket. Az egyszerű ágylepedő szövésétől kezdve a legbonyolultabb kelméig mindent megtanulnak.

Komoly kenyeret adnak a kezükbe, amelylyel a világ bármely táján megállhatnak a lábukon.

Még július elsején tárgyal Cripps angol nagykövet Sztalinnal

„Az orosz kormány nem tett javaslatot a török kormányra a Dardanellák ellenőrzésére vonatkozólag” — mondotta Butler az alsóházban

London, július 18. (Radro). Szerdán került csak nyilvánosságra Londonban az, hogy július 1-én Sztalin a Kremlben fogadta Cripps angol nagykövetet, akivel barátságos megbeszélést folytatott a két ország közötti általános kapcsolatokról.

London, július 18. (Radro). A Reuter iroda jelentése szerint az alsóházban Price munkáspárti képviselő kérdést intézett Butler

külgügyi államtitkárhoz, milyen értesülések vannak a kormányban az orosz kormány által a török kormányhoz a Dardanellák ellenőrzésének módosítása ügyében eljuttatott javaslatról. Butler írásban válaszolt. „Amint Halifax lord tudja, semmilyen javaslatot sem tettek a török kormányra a Dardanellák ellenőrzésére vonatkozólag.”

Elbocsátották Bucegi királyi helytartóság zsidó tisztviselőit

Kiket érint az elbocsátó végzés

Bucuresti, július 18. Bucegi tartomány királyi helytartója a következő rendeletet adta ki:

Mi, Bucegi tartomány királyi helytartója, tekintettel az 1940 június 21-ről kelt 2056. számú rendelettörvényre, amely a Nemzeti Ujjászűlés Frontját a „Nemzet Pártja” elnevezés alatt egységes és totális párttá alakította át; tekintettel az 1940 június 21-ről kelt 2057. számú törvényrendelet 2. szakaszára, amely szerint nem lehetnek köztisztviselők azok, akik nem tagjai a Nemzet Pártjának, azok pedig, akik 1940 augusztus elsejéig nem fogják kéri felvételüket, jog szerint elvesztik állásukat; tekintettel arra, hogy a Nemzet Pártja 7-1940. számú körrendelete értelmében kikeresztelkedett, vagy román neveket viselő zsidók, a zsidók keresztény feleségei, vagy románoknak zsidó feleségei semmilyen körülmények között nem

irhatók be a pártba; tekintettel arra, hogy miután a zsidók nem irhatók be a Nemzet Pártjába, nem foglalhatnak el köztisztviselői állásokat, látván a belügyminiszter 170-1940. számú átiratát, az 1940 június 21-ről kelt 20557. számú törvényrendelet második szakasza értelmében elrendeljük:

Első szakasz: Jelen rendelet keltétől kezdődőleg elbocsátjuk az alábbi zsidó tisztviselőket:

Solomon Rauch és Moscu Armin, a Ploesti —Valeni államvasutak ideiglenes forgalméftait;

Zisu Gheorghe másodosztályú osztályfőnök;

Elena Hegedüs, a tartomány központi igazgatóságának másodosztályú tisztviselője;

Zichel Grigore, a tartomány műszaki szolgálatának almérnöke;

Teodor Socol mérnök, a tartomány műszaki szolgálatának ideiglenes tisztviselője;

Lusztj Edmund, Beba Ana községbeli jegyző és

Lampel Desideriu Starpu buzaumegeyi község jegyzője;

Pál Iosif, a háromszékmegyei Bikszád község jegyzője.

Második szakasz: A központi és állami közigazgatás igazgatóját megbízzuk a jelen rendeletben foglaltak végrehajtásával.

Kelt, 1940 július 15-én

G. Alexianu királyi helytartó
Fl. Popescu Mosonai igazgató.

Cionista könyv
BUDAPESTEN
CONTINENTAL
SZALLO
HO SZOM MINDEN ÁRATSOORÁM
GITEG-GARAGE

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénzre van szüksége. Jegyeztek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonokat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybankoknál, valamint a pénzügyigazgatóságnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges űrlapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4.5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratu bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap múlva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százalékát) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejártá után az egész összeget.

Hat hónap múlva az esedékes 20 százalékos részlettel és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartományoknak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénze van szüksége, a Banca Națională-tól a név érték 70 százalékának megfelelő lombardkölcsönt kaphat bonjaira, ugyanilyen kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szíven viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

Cluj megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

Alfred R. Jom hivatalos előtt cikkben, amely azt állítja, hogy új alkotmány francia forrásán nyilván az a berg fenti tett kijelentés a alkotmány franciaországi maradt. Ezzel a nul is történeket fel, am francia for — magában ettemették metik ei.

A franciák 1789-iki alk — Napoleon dalm vetészedületesben, amik magát, az szes demokráciatúrát zott. Napol hadjáratok ragyogó Fr je volt. A r kotmányra n Napoleoné mig Napole forradalom igényeihez a Pétain ma kotmány a igyekszik a ban az olig megfőrséne Pétain mar személyben végrehajtoi ri alkotmán mászás fe nácsra ruha feadatot a ri bizza.

Napoleon aurációja szerüleg me nyokat is iyezni, ame amelyeket köz- és ma kodifikált. első király nek kellett szerttség dalm alatt vagyonának szá, hanem mértékben maradt har tek, börtön életüket.

Közel neg bonok urah ugy anadig tömő it ha ban azonban Párisz uccá galmak a uralmának jos Fülöp ták mozgák Napoleon t nak, a „mé való kikiált csiny révén csársásgo bár magát jának hirde kel igyekez I. Napoieor ményt III. igyekezett sikeret hoz tikájának. A külső s lókanak biz cia-porosz Sedánnál es seregek, ha

A negyedik temetés

Alfred Rosenberg, a Harmadik Birodalom hivatalos filozófusa, néhány nappal ezelőtti cikkert a Völkischer Beobachterben, amelynek konkluziójaképpen megállapítja, hogy a vichy francia kormány, az új alkotmány megalkotásáig eltemette a francia forradalmat. A francia kormány, nyilván azzal a céllal, hogy Alfred Rosenberg fenti megállapítására válaszként, sietett kijelenteni, hogy bár az 1875-iki francia alkotmányt tényleg eltörölte, mégis Franciaország továbbra is demokrácia maradt.

Ezzel a vitával kapcsolatban akaratlannul is történelmi reminiscenciák merülnek fel, amelyek azt bizonyítják, hogy a francia forradalom eszméit és célkitűzéseit magában Franciaországban is többször eltemették már: jelenleg negyedszer temetik el.

A francia forradalom, pontosabban: az 1789-iki alkotmány első nagy eltakarítója — Napoleon volt, akit bár a francia forradalom vetett felszínre és segített hozzá szünetes karrierjéhez, abban a pillanatban, amikor császárrá koronáztatta magát, azonnal megszüntette az összes demokratikus szabadságjogokat és diktatúrával, parlament nélkül kormányozott. Napoleon diktatúrája a győzelmes hadjáratok után dicsőségben és fényben ragyogó Franciaország katonai diktatúrája volt. A most legyőzött Franciaország alkotmánya mégis sok hasonlóságot mutat a Napoleonéhoz, azzal a különbséggel, hogy míg Napoleon az új nemesség és a francia forradalomban megzavart polgárság igényeihez és akaratához idomult, addig a Pétain marsall által életbeléptetett új alkotmány a francia dolgozó-tömegekre igyekszik alapozni hatalmát s indoklásában az oligarchia és a plutokrácia hatalma megtörésének szükségességét hangoztatja. Pétain marsall épügy, mint Napoleon, egy személyben összpontosítja az államfői és a végrehajtói hatalmat, de Napoleon császári alkotmányával szemben, mely a kormányzás feladatát egy szűkebb államtanársra ruházta: Pétain alkotmánya ezt a feladatot az érdekszövetségek képviselőire bizza.

Napoleon bukása után a Bourbonok restaurációja következett, akik természetesen még azokat a forradalmi vívmányokat is igyekeztek hatályon kívül helyezni, amelyeket Napoleon meghagyott és amelyeket a „Code Civile” — a francia köz- és magánjog nagy jogi rendszerében kodifikált. A restaurált Bourbon-dinasztia első királya alatt a napoleoni nemességnek kellett vállalnia a száműzetés és kényszerítés keserű sorsát, mert a forradalom alatt elűzött régi nemesség nemcsak vagyonának tekintélyes részét kapta vissza, hanem az államhatalomban is visszamértékben részesedett. A forradalom megmaradt harcosai száműzetésbe kényszerültek, börtönben, vagy vérpádon végezték életüket.

Közel negyedszázadon át tartott a Bourbonok uralma Franciaországban, csaknem ugyanaddig, amíg a „szent szövetség”-be tömörült hatalmak koalíciója tartott. 1848-ban azonban újra barrikádok emelkedtek Párizs utcáin s az újonnan fellángolt mozgalmak a polgár-királyság, Lajos Filöp uralmának megalapításával végződtek. Lajos Filöp uralmát azonban a bonapartisták mozgalmak ásta alá, amely végül is I. Napoleon unokaöccsének, III. Napoionnak, a „második köztársaság” elnökévé való kikiáltásával végződött, aki államcsíny révén megalapította — a második császárságot. Ez a második császárság, bár magát a forradalmi tradíciók hordozójának hirdette, ugyanazokkal az eszközökkel igyekezett fenntartani uralmát, mint I. Napoion. A nyugtalan francia közvéleményt III. Napoleon ügyes külpolitikával igyekezett megnyugtatni, ami kétségtelen sikerrel hozott a második császárság politikájának.

A külső sikerek látszata azonban — csatlóknak bizonyult. Az 1871-ben kitört francia-porosz háborúban a francia hadsereg Sedánál csufosan összeomlott és a porosz seregek, hasonlóan 1940 júniusához, dia-

dalmasan vonultak be Párizsba és Versaillesben diktálták a békét a legyőzött Franciaországnak. Versailles ragyogó üvegtermei a nagy német birodalom és a német császárság megalkulásának voltak színhelyei. A második császárság bukása után Franciaország, éppügy, mint ma, új alkotmányt kapott: a harmadik köztársaság alkotmányát, mely ismételtén a francia forradalom alapelveit igyekezett visszajuttatni jogaiba s amely most, Franciaország újabb katonai veresége nyomán — egy más alkotmánynak adta át a helyét.

Jugoszlávia az új európai rendben

— Belgrádi levél —

Belgrád, július 18. Az Európa képét átalakító nagy események mely hatást keltenek Jugoszláviában is. Külpolitikai téren Belgrád újból vizsgálat tárgyává tette országának geopolitikai helyzetét, valamint a délkelet-európai erőviszonyokat és mert megőrizte szigorú semlegességét, már a háború kitörése óta olyan orientációt követett, amely ma szükségtelenné teszi azt, hogy radikális változást eszközöljön az ország külpolitikai vonalvezetésében. Ami a külpolitikáját illeti, Jugoszlávia még a háború kitörése előtti esztendőben olyan politikai magatartást tanusított, amely alkalmas volt arra, hogy távol tartsa határaitól az európai háborús viszály veszedelmét.

Belpolitikai szempontból azonban a különböző társadalmi és nemzetpolitikai kérdések még nem jutottak el a megszületés ama fokára, amely elegendő kezességet nyújthatna az államnak arra nézve, hogy bármilyen körülmények között meg fogja tudni állni helyét.

Az egyik ilyen kérdés, amely Jugoszláviát állami életének kezdete óta nyugtalanítja és amely haladéktalan megoldást követel, a horvát kérdés volt. A horvát lakosságnak, vagyis Jugoszlávia lakossága egyharmadának autonómista törekvéseit olyan irányba kellett terelni, amely az alkotó munka felé vezet. Egy esztendői köcsönös megértés után az államnak végül is sikerült megoldania ezt a kényes kérdést. Ezzel kiküszöbölték az állandó nyugtalanság egyik olyan tényezőjét, amellyel mindenkor számolni kellett.

A második nemkevesébe fontos kérdés az államvezetés politikai orientációja volt. A Sztójadinovics kormány bukása után, amely előfeltétele volt a horvát kérdés békés szemlében való megoldásának, Jugoszláviában újból felülkelték fejüket a demokratikus párt-észmék. A látszat az volt, hogy véglegesen lemondottak a tekintély elvről, amelyet a jugoszláv politikai életben Sándor király vezetett be 1929 január 6-iki lépésével.

Tevékenységének első hónapjaiban a Cvetkovics kormány igyekezett progresszíven demokratizálni az államéletet, ezt azonban kihasználta a régi demokratikus parlamenti körök.

Rövidesen bebizonyosodott azonban, hogy az elavult elvek, amelyek kivesztek a fiatal Európából, nem boldogíthatják többé a balkáni népeket sem. Ezért a jugoszláv belpolitikában olyan irányzatok léptek fel, amelyek a nemzet energiáinak egységesítése mellett szálltak síkra. Ezek a törekvések különösen a demokratikus princípiumok európai bukása után hangsúlyozták ki mindinkább.

Cvetkovics miniszterelnök államférfiúi előrelátásával és politikai ösztönével megértette a helyzetet és áttért az új európai valóságok területére. Azok a nyilatkozatok, amelyeket Cvetkovics a német és az olasz sajtónak adott, valamint a Jugorasz nemzeti munkásszindikátus előtt tartott beszédei bebizonyították, hogy az idők embere.

A demokráciával kapcsolatos régi eszméket végleg elvetették, az új idők Jugoszláviától is új politikai eszméket követelnek meg. Ennek az új rendnek tekintetbe kell vennie az európai valóságokat és azokra kell támaszkodnia.

Ahogy sikerült Cvetkovicsnak megoldania a horvát kérdést, ugyanugy sikerülni fog betetőznie Jugoszlávia új belső rendjének kérdését is. Világos azonban, hogy azok a forradalmi intézkedések, amelyek ma annyira szükségesek, nem hajthatók végre márról holnapra. Az új politikai rendnek mindenkör két alapkövetelménye van. Az ország viszonyainak és lehetőségeinek alapos tanulmányozása és határozott leszögezése annak az irányynak, amelynek értelmében az új konszolidációnak történnie kell. Ezenkívül

Másfél évszázad leforgása alatt tehát négyszer változott meg Franciaország alkotmánya és eme alkotmány-cserék alkalmával négyszer temették el az 1789-iki eszméket és háromszor restaurálták.

Mindez annak bizonyossága, hogy az államok alkotmányainak szeleme és lényege mindig alkalmazkodik az illető országok katonai, külpolitikai, gazdasági és társadalmi helyzetéhez s tartósságuk ezeknek tartósságával van összefüggésben épügy, mint változandóságuk.

Salamon László

munkásszervezetre. Ezek a Belgrádban székelő „Jugorasz” és a horvát munkások szervezete, amelynek székhelye Zágrábban van. Egyesíteni fogják a földműveseket is, a szövetségi rendszer alapján.

Ezzel egyidejűleg olyan ifjusági szervezetet fognak teremteni, amely a nemzeti, politikai és építőmunka egyik legjelentősebb alakulata és eszköze lesz.

Most tanulmányozzák egy állampárt megteremtésének kérdését, amelynek keretén belül helyet foglalnának az ország összes politikai erői. Ebben a pártban zajlana le az ország nemzeti, politikai, társadalmi és kulturális élete.

Cvetkovics mellett ezekben az új időkben a legnagyobb befolyással rendelkező személyiség Korosec dr., a nemzetnevelésügyi miniszter, akinek politikai magatartása kezesége annak, hogy az újjászervezést célzó intézkedések általánosak és energikusak lesznek.

Természetes, hogy Horvátország autonómiáját a jugoszláv államélet újjáalakítása sem fogja megnyírni. Ezek az új formák, amelyek most vannak kidolgozás alatt, bizonyos mértékben komplikáltak lesznek, mert az összes erők általános egysítése mellett is lehetőséget kell hogy nyújtsanak a horvát körzet szabad tevékenysége számára.

Jugoszlávia így tehát történelmének egyik fontos korszaka előtt áll. A régi kormányzati rendszer véglegesen megszűnt, az új utban van. Az elkövetkezendő napok meg fogják hozni ebben a tekintetben az első eredményeket.

Milyen bevételei voltak a kolozsvári pénzügyigazgatóságának 1939—40-ben

73 százalék folyt be a rendes költségvetésből

Cluj, július 18. A kolozsvári pénzügyigazgatóság a napokban készítette el általános kimutatásait az 1939—40 költségvetési év adóbevételeiről. A hivatalos kimutatások alapján ezek a bevételek legfőbb tételei:

Egyenesadóból költségvetésileg 71 millió 868 ezer 552 lejrt irányoztak elő, amelyekből befolyt 64 millió 795 ezer 736 lej, tehát az előirányzott bevételi összeg 90 százaléka.

A közvetett adók és bélyegek költségvetési előirányzata 30 millió 834 ezer 848 lejrt tett ki, amelyből 14 millió 191 ezer 352 lejrt hajtottak be, ami 46 százalékot jelent.

A minisztériumok 11 millió 901 ezer 297 lejrt kitevő költségvetési előirányzatából 3 millió 545 ezer 856 lejrt, tehát 32 százalékot vételeztek be.

A rendes költségvetés 114 millió 604 ezer 692 lejrt kitevő összegéből 82 millió 532 ezer 944 lejrt, vagyis 73 százalék folyt be. A kivetés nélküli adóbevételek, mint amilyenek a fizetések, a cukor utáni, a forforgalmi, stb adók, 539 millió 217 ezer 930 lejrt eredményeztek. A nemzetvédelmi alap 35 millió 290 ezer 108 lejes előirányzatából 31 millió 934 ezer lejrt, vagyis 90,5 százalékot vételeztek be. Ugyanerre az alapra befolyt még 87 millió 123 ezer 348 lej. A repülőalap bevételei 3 millió 164 ezer 739 lejre rúgnak.

A régebbi költségvetési évek 794 millió 724 ezer 838 lejrt kitevő hátralékaiból mind össze 12 millió 840 ezer 586 lejrt hajtottak be.

E fejezetnél meg kell említenünk, hogy a hátralékok összegében benne foglaltatik az az 560 millió lejes büntetés összeg, amelyet a felkészültségre róttak ki, de amelyek teljesen behajthatatlanok, miután az elítéltek semmilyen vagyonnal nem rendelkeznek.

C. Cimponeriu vezetése alatt álló kolozsvári pénzügyigazgatóság eredményes munkája még jobban kiviláglik, ha a fenti számokat összehasonlítjuk az 1938—39 költségvetési év bevételeivel.

Egyenes adókból ebben az évben 72 millió 724 ezer 367 lejrt hajtottak be, a 81 millió 131 ezer 39 lejrt kitevő költségvetési előirányzatból. Ez 89,6 százalékot tesz ki.

Bár az ezévi bevételek arányszáma kedvezőbb, mint az 1938—39 évi, mégis az ideai bevételek összege 8 millióval kevesebbet tesz ki, ami annak tudható be, hogy ebben az esztendőben a mezőgazdasági adót kivonták az állam hatásköréből és azt most a tartományok és a községek hajtják be. 1938—39-ben a követett adók 8 millió 66 ezer 512 lejrt eredményeztek a 10 millió

19 ezer 133 lejes bevételi előirányzatból. Ez 80,5 százaléknak felel meg.

A minisztériumok javára 3 millió 109 ezer 63 lejrt, vagyis az előirányzott összeg 22,3 százalékát vételeztek be. A rendes költségvetésnek 105 millió 57 ezer 697 lejrt kitevő előirányzatából 83 millió 899 ezer 951 lejrt folyt, vagyis az egész összeg 82,6 százaléka.

A fenti adatok összehasonlításából a következő konkluziókat vonhatjuk le:

1939—40 költségvetési év folyamán számos olyan rendkívüli nehézség lépett fel, amelyek a bevételek határozott csökkenését kellett volna előidéznük, 1938—39-el szemben, amidőn ezek a nehézségek még nem játszottak közre.

Ennek ellenére a kolozsvári pénzügyigazgatóság szervei által hozott intézkedések eredményeképpen az 1939—40-es költségvetési év bevételei nem maradtak az 1938—39. évi bevételek mögött. Sőt bizonyos fejezeteknél a bevétel összege még növekedett is. Így történt: a rendes költségvetésbe fel nem vett adóknál, ahol 50 millió és a nemzetvédelmi alapnál, ahol 68 millió 229 ezer 425 lejes bevételi többlet mutatkozik, az előző évi bevételekkel szemben.

Magyarországon megkezdődött az aratás

Budapest, július 18. (Rador). A magyar távirati ügynökség jelentése szerint Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter kijelentette az újságíróknak, hogy az egész országban megkezdődött az aratás s rendben is nyugalmában folynak a munkálatok. A katonai szolgálatot teljesítő földműveseket mind hazaengedték. A gabona szállítása és tárolása rendben fog történni. Az aratás eredménye elég jónak látszik.

Az iparkamarák összeírják a külföldi cégek romániai fiókjait és képviselőit

Bucuresti, július 18. (Rador). A nemzetgazdasági minisztérium intézkedett, hogy az iparkamarák készítsenek táblázatot az országban fiókokkal rendelkező idegen vállalatokról. Az intézkedés célja, hatékony ellenőrzést biztosítani az országban működő idegen vállalatok felett.

— A városi orvosi hivatal felhívása. Mindazok az orvosok, férfiak, vagy nők, akik a mai napig semmilyen 1940—41. évre szóló mozgósítási parancsot nem kaptak, haladéktalanul jelentkezzenek a városi orvosi hivatalban, Str. Vlahuța 1. Aláírás: dr. Petre Vlad városi tisztifőorvos.

HIREK

Tordán kiosztották az első gyorssegélyt az árvízkarosultaknak. Tordáról jelentik: Az utóbbi napokban a nehézségek miatt több tordai gyár részben, vagy teljesen beszüntette üzemét. A Sarmas alabástromgyár szánál több munkását és a többi alkalmazottait elbocsátotta és üzemét bezárta. A Tompa-féle agyagedény és diszmiárgyár 80 alkalmazottját kényszer szabadságra küldte. Csökkentette munkásiételmét és a munkaidőt a cement-, üveg- és porcellángyár is, továbbá az aranyosgyéresi szeg-, téglá- és cserépgyár is. Dr. Gențiu polgármester most osztotta ki a segélyeket a tordai árvízkarosultak között. Összesen 174.873 lej. A karosultakat az elszármazott kár szerint négy csoportra osztották. Az első csoportba tartozók, akiknek mindenét elvitte az ár, 6000 lej, a második csoportba tartozók 4000 lej, a harmadik csoportba pedig 2000 lej, a negyedik csoportba soroltak pedig 1000 lej gyorssegélyben részesültek. A polgármester kijelentette, hogy az összeg nem nagy, de nem rajtuk mulik — mondotta —, hogy nem adhatnak többet. Ha a felsőbb helyről is érkezik támogatás, újabb segélykiosztások lesznek, bár nem szabad megfeledkezni arról, hogy az árvízkarosultak ország jellegű volt, tehát sok helyen kell segítséget nyújtani.

Ismét megindult Biharpüspökín át a vasúti forgalom. Bucurestiből jelentik: Magyarország felé, mintegy két hete Biharpüspökín át szünetelt a vasúti személyforgalom. Az utasforgalmat részint Kötégyáron, részint Arad-Kurticson keresztül bonyolították le és csak a teheráruforgalom ment keresztül Biharpüspökín. Tegnapi újabb megindult a vasúti személyforgalom Biharpüspökín keresztül. Egyelőre naponta csak egy vonatpár — személyvonat — halad át a határon, sem a Rapid, sem a gyorsvonat nem közlekedik. Budapest felé Nagyváradról délelőtt fél 11 órakor indul és Budapestre érkezik délután fél 6 órakor. Vissza indul Budapestre reggel 8 órakor és Nagyváradra érkezik fél 4 órakor.

Tűz pusztított a galaji villanytelepen. Bucurestiből jelentik: Szerdán reggel a galaji villanytelepen tűz ütött ki. Paul Goma, a Dunarea de Jos tartomány királyi helytartója kijelentette, hogy a világítás és vízellátás biztosítására minden intézkedést megtett.

Egy hónap alatt át kell festeni Nagybanán a középületeket és nagyobb házakat. Tudósítónk jelenti: A bányavárosi MONT hivatal rendeletet függesztett ki, amelynek az értelmében Nagybanán az összes középületeket, valamint a nagyobb házak külső falait harminc napon belül át kell festeni a rendeletben előírt valamelyik színre. Ezek a színek a következők lehetnek: szürke, világos hamuszín, világos khaki, vagy zöldes khaki. A harminc nap letele után a MONT hivatal közege ellenőrizni fogják, hogy a rendelkezésnek eleget tettek-e, végrehajtották-e azt és ellenkező esetben a háztulajdonosok ellen eljárásokat indítanak.

Constanțában egy férfit lakótársa kidobott a szálloda harmadik emeletéről, aki az uccára zuhanna szörnyenhalt. Constanțából jelentik: Tegnapi a Carol köruton levő Căciulata szálloda harmadik emeletéről egy férfi a gyalogjáróra zuhant és kórházba szállítása közben kiszívenedett. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Bistrián Nicolae temesvári férfitől van szó, aki a szállodában Benedek Polenciuc nevű barátjának társaságában közös szobába szállott meg. Polenciucot előállították a rendőrségen, ahol először azt vallotta, hogy Bistrián az ablaknál állva megszédült és úgy zuhant ki az uccára. A keresztkérdések sulya alatt azonban végül is bevallotta, hogy társát ő dobta ki az uccára. Elmondta, hogy lefeküdni készülték és Bistrián mindenáron az ágyba akart feküdni és neki csak a diványt engedte át. Ebből szökváltás keletkezett s majd a vita úgy elmérgesedett, hogy ő társára rohant és felindulásában a nyitott ablaknak lökte olyan szerencsétlenül, hogy Bistrián az uccára zuhant. A gyilkost a hatóságok letartóztatták és a vizsgálatot folytatják ellene.

Hirtelen halál a dési pályaudvaron. Désről jelentik: Rus Ludovica 40 éves beszercei lakos felesége dési rokonait látogatta meg. A rokon látogatás után kiment a pályaudvarra, hogy a Beszerce felé induló vonatra jegyét megváltssa. Mikor jegyét megváltotta, fel akart szállni a vonatra, de hirtelen összeesett és elvesztette eszméletét. A pályaudvaron tartózkodó dr. Domide megyei főorvos részletesen első segélyben és intézkedett, hogy az eszméletlen asszonyt kórházba szállítsák. A szerencsétlen nő azonban utközben kiszívenedett. A dési ügyészség elrendelte holttestének felboncolását.

A Mihai Viteazul rend kegyeleti ünnepe. Bucurestiből jelenti a Curentul: A Mihai Viteazul rend lovagjai pénteken, július 19-én az északi pályaudvarról külön kocsin Curtea de Argesbe zárandokolnak, ahonnan másnap térnek vissza. Az istentisztelet alkalmával, amelyet az elhalt uralkodói családbeli tagok emlékeztetőre tartanak, — a rend lovagjai gyászjelvényt viselnek. Egyetlen koszorút helyeznek azonban csak el és a koszorura szánt összegeket a beszarabiai és bukovinai menekültek javára adják.

Manoilescu külügyminiszter fogadást rendezett a külföldi diplomaták tiszteletére. Bucurestiből jelentik: Manoilescu külügyminiszter, valamint felesége július 15-én és 16-án fogadást rendeztek a külügyminisztérium helyiségében a román államhoz akkreditált külföldi diplomatái küldöttségek, valamint az új kormány tagjainak tiszteletére, hogy a kormány új tagjai a külföldi diplomatákkal felvehessék az érintkezést.

Nagybányán a városházán kell jelentkeznie annak, aki igénybe akarja venni a katonaság segítségét a mezőgazdasági munkához. Tudósítónk jelenti: A nagybányai városháza hirdetőnyelvet tett közzé, amelyben felszólítja azokat a polgárokat, akik igénybe akarják venni a mezőgazdasági munkálatokhoz a katonaság segítségét, hogy ebbeli igényeiket a városházánál jelentseék be. A hirdetőnyelvényben felhívják az emberek figyelmét, hogy az aki katonai segítséget kér ezekhez a munkákhoz, nem élhet vissza a hadsereg jóindulatával és a segítő munkakezdeket csak erre a célra használhatja fel.

Felszabadítják a hadsereg részére zárolt áruk egy részét. Bucurestiből jelentik: Dragomir ezredes és Romascanu technikai tanácsos tegnap tanácskozást folytattak azokkal a kereskedőkkel, akiknek áruit zárolták a nemzetvédelem céljaira. A tárgyalások során megállapodtak abban, hogy az áruk egy részét a napi áron átveszi a hadsereg, másik részét pedig felszabadítják a lakosság szükségleteinek kielégítésére.

Aki nem kívánja szolgálni a Petain-kormányt. Philadelphiből közli a Curentul a Radio Press alábbi jelentését: Paul Pazery philadelphiai francia helyettes konzul bejelentette lemondását. Pazery elhatározását azzal indokolja, hogy nem kívánja szolgálni a Petain-kormányt.

Munkásbalesetek. Tudósítónk jelenti: A nagybányai Phönix kénsvágyból súlyos égési sebekkel a betegpénztári kórházba szállították Szappanyos Lászlót, akit a rázómló kénsvágy égetett össze úgy, hogy második fokú égési sebeket ejtett rajta. — Ugyancsak a Phönix gyár laboratóriumában Berkóci János egy lombikkal kísérletezett, közben a lombik felrobbant és az üvegszilánk Berkóci jobbkezén elvágta az ütőeret. Nagy vérvesztéssel szállították a kórházba. — Popa Ioan Phönix gyári munkást pedig súlyos olommérgezéssel vitték kórházba.

A városi tisztviselők új munkarendje. Belügyminiszteri rendelkezés alapján ismét megváltozott a városi tisztviselők munkarendje. A tisztviselők az összes városi hivatalokban mindennap reggel fél 8 órakor veszik fel a munkát és a hivatalos órák délután fél 2 óráig tartanak. Délután csak kedden és pénteken tartanak hivatalos órákat a városházán.

Fiatallal tordai ügyvéd tragikus halála. Tordáról jelentik: Súlyos gyász érte dr. Bogdán Jenő tordai járásbíró. Fia, dr. Bogdán András ügyvéd, aki tavaly szerezte meg diplomáját a Kolozsvári egyetemen, szívszélhűdéssel szívdaganattal reggel meghalt. A fiatal, tehetséges ügyvéd nemrég súlyos betegségben esett át. Szerdán reggel fürdés közben érte a szívbénulás. A gyászborul család iránt városszerzte mély részvét nyílvánul meg.

Jelentkeztek az ellopott gyermekkerékpár tulajdonosa. A kolozsvári rendőrség bünygyi osztálya felhívja a figyelmét annak a karosultnak, akitől néhány héttel ezelőtt ismeretlen tettes egy gyermekkerékpárt lopott el, jelentkezzen haladéktalanul a bünygyi osztályon, hogy a megtalált tárgyat felismerhesse.

Honnan származik a „meglincselés” szó? Napról-napra olvashatjuk az újságokban, hogy valamelyik amerikai államban a tömeg egy négyt meglincsel. Mindenki tisztában van ennek a szónak a jelentésével, de kevesen vannak olyanok, akik a lincselés szó eredetét ismernek. Azt mondják, hogy ez a szó egy amerikai farmernek, James Lynch nevéből származik, aki a virginiai Piemont város lakója volt. Ez a városka 7 mérföldre volt a legközelebbi törvényszéktől és ezért a város lakói Lynchet választották meg arra a tisztségre, hogy a törvény ellen vétő felett ítélezzék. Ezzel el akarták kerülni az idézősek és a törvény elő való járás nehézségeit. A telepest Lynch bírónak, ítéleteit pedig Lynch-törvénynek nevezték. Lehet, hogy ez a magyarázat nem mindenben fedi a valóságot, de a kifejezés eredetéről vonatkozólag más feltevést nem ismerünk.

Holnap keresztelik meg Pál görög trónörökös újszülött fiát. Athénből jelentik: Pál trónörökös újszülött fiát szombaton keresztelik meg, nagypapa után Konstantin névre. A kereszapai tisztséget a görög hadsereg, a haditengerészet és légihaderő közösen látják el.

A Munkakamarák Szövetsége letárgyalta az időszéri kérdéseket. Bucurestiből jelentik: Tegnapi gyűlést tartott a Munkakamarák Szövetsége, Virgil Molin elnökletével. Ionescu Cotroceni alelnök bejelentette, hogy egyes munkaadók nem hajlandók mozgósított alkalmazottak fizetését kiutalni. Ezzel kapcsolatban a Munkakamarák Szövetsége úgy határozott, hogy az érdekeltek tudomására hozza a munkaügyi minisztérium június 13-i kategórikus rendelkezéseit, amelyek szerint a mozgósított munkásoknak is ugyanazok az illetmények járnak, mint az összpontosításra behívott alkalmazottaknak, valamint az 1940. január 11-én kelt minisztertanácsi naplót, mely szintén hasonló szellemben intézkedik. I. Jumanca és C. Minesoiu a jelenlévők tudomására hoztak olyan eszeteket is, amikor a munkaadók felfüggesztették alkalmazottaik szabadságát, saját érdekében. Ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy bármely munkakategória kész lemondani szabadságáról, ha ez az állam és nemzetvédelem javára történik, nem pedig a magánvállalatok javára. A gyűlés végén Virgil Molin bejelentette, hogy a munkaügyi minisztérium törvénytervezetben dolgozik, amely az új, az állam és nemzetvédelem követelményeivel kapcsolatos törvényhozások következtében előállt helyzetet fogja tisztázni.

Uj finn légivonal. Stockholmból közli a Curentul a Radio Press alábbi jelentését: A Stockholm Tidningen című lap jelenti Helsingforsból, hogy új finn légi járatot avattak fel Helsingfors és Petsamo között. A légit 8 és fél óráig tart.

Ejtőernyős ünnepély Moszkvában. Moszkvából jelentik: Csütörtökön Szovjet-oroszország fővárosában nagyméretű ejtőernyős sportünnepélyt rendeztek. Ez alkalommal több akrobatikus mutatványt is bemutattak.

Felesége sirjánál akasztotta fel magát egy aggyasztán. Nagyszébenből jelentik: Tegnapi a központi temetőben felesége sirja mellett egy fura felakasztva holtan találták meg Meybrand György 83 éves szabómestert. Zsebében semmilyen írást nem találtak és ezért valószínűleg tartják, hogy az öregséggel járó betegség elől menekült a halálba.

Cáfoltják az angol hirt, hogy a lengyel lakosság ellenállást tanúsítana. Berlinből jelentik: Német illetékes forrásból jelentik, hogy az angol propaganda által elterjedt az a híresztelés, hogy a lengyel lakosság ellenállást tanúsít a német csapatokkal szemben, merő kitalálás.

Robbanást és tüzvész okozott egy új amerikai haditalálmány első próbája. Los Angelesből jelentik: Az amerikai hadsereg egyik legfeljélmesebb új fegyvernemének hivatalos kipróbálása alkalmával robbanás és azt követőleg tüzvész történt Los Angelesben. Kipróbálták egy új páncélos és fel-fegyverzett autókamiont, amelynek helseje valóságos fegyvertár a legmodernebb harc-eszközökkel, óránkénti sebessége 105 kilométer, 12 kereken jár, sulya 90 tonna. Ágyuk, gépfegyverek és egyéb fontos lányszóró és bombázó készülékkel van felszerelve ez az új hadiszörny, melynek szélessége nagyobb, mint egy közepes város uccájáé. A robbanás okozta károk még nem ismeretesek, de a vizsgálat mérés megindult a legnagyobb eréllyel és a legszigorubb titoktartással.

A karra tetovált okmány. Párizsból jelentik: Franciaország legutóbbi háborúja során a kiűritések alkalmával számos fontos okmány elveszett az irattárakból és levéltárakból. Ezzel kapcsolatban az egyik francia lap cikket írt és elmondja, hogy egy francia ezredes az elmúlt században érdekes módját találta meg annak, hogy egyik fontos okmányát sohase veszítse el. Hatvan évvel ezelőtt történt, hogy az afrikai Nigeria tartomány, amely a marokkói király uralma alatt állott, francia védnökség alatt, szerződést kötött a francia kormányval. A gyarmatügyi tisztviselők, akik jól ismerték az ezeken a vidékeken uralkodó helyzetet, tudták, hogy a szerződésről olyan másolatot kell készíteni, amely sohase semmisülhet meg. Az egyik francia ezredes azután megtalálta a megoldás megfelelő módját. A szerződés rövid szövegét egyszerűen a karjára tetováltatta. Az ezredes azután hazatérve pontos fényképmásolatot készített a karjáról és végrendeletében meghagyta, hogy karjának azon részéről, amelyen az eredeti szerződés szövege van, halála után a bőrt fejték le és kifeszítve tegyék el az állami irattárba. Az krónika azonban hallgat arról, hogy ezt az utóbbi rendelkezést végrehajtották-e vagy sem.

Harc a meztelenség ellen

Newyork, július 18. A Timpul írja: Ohio állam kormányzója elhatározta, hogy a leg-erőteljesebb harcot kezdi meg a nudizmus, a meztelenség ellen. Nem arról van szó, hogy az állam területén levő fürdőhelyeken, a szórakozóhelyeken megtiltják az izléses és kifogástalan kivágású shortok vagy fürdőjezmekek viselését, hanem kifejezetten a teljes meztelenségnek ízen hadat a kormányzó, mert ez a divat egyes helyeken valóságos járványszerűen elharapódzott. A kormányzó rendeletet adott ki, amely a legszigorubb büntetések terhe mellett megtiltja a teljes területén a férfiaknak vagy nőknek, hogy Adam és Eva-jelmezben mutatkozzanak a világ előtt, ha rajtuk kívül még kettő, nem ugyanolyan nembeli személy van jelen.

A rendelet ellen sok tiltakozás hangzott el. Elsősorban a festőművészek részéről, akik beadványban fejtették ki, hogy felkötözött modelleket mégsem festhetnek, ezenkívül sok esetben festőkislatok tartanak fenn, ahol a modellnek feltétlenül több személy előtt kell levétközve megjelennie.

Még érdekesebb tiltakozás volt az orvosok és a sebészek részéről, akik előterjesztésükben elmondották, hogy a műtéteket vagy a betegek megvizsgálását legtöbb esetben több orvos és ápolónő vagy ápoló jelenlétében végzik el, ami a kormányzó rendelet értelmében lehetetlen volna. A kormányzó ezeket az előterjesztéseket indokoltan találta és kiegészítő rendelkezéssel a festőművészek és az orvosok csoportjait mentesítette a szigorú tilalmak alól. Most azonban a fényképezés és más foglalkozási kategóriák készülnek a rendelkezés ellen fellépni, úgyhogy a kormányzóknak máris főhet a feje, hogy hogyan oldja meg a nehéz kérdést.

Akit rehabilitáltak ... Madridból közli a Curentul a Radio Press jelentése alapján: Luciano Wallyerdét, aki Primo de Rivera uralma idején Spanyol-Marokkó pénzügyi megbízottja volt, de akit később a köztársasági kormány menesztett helyéről és külföldre vadakkal illetett, most véglegesen felmentették és tökéletes rehabilitálást kapott. Luciano Wallyerdét a kormány újabb vezetőállásba fogja helyezni.

Amerikai hajókat akarnak küldeni az angol gyermekek kitelepítésére. Washingtonból jelentik: Az amerikai asszonyok szövetségének vezetősége kiáltványban fordult az Egyesült Államok kormányához, hogy küldjön hajókat az angol gyermekek segítségére. A Newyork Times teljes első oldalán közli a kiáltvány szövegét. Egyidejűleg Keller képviselő javaslatot terjesztett elő a semlegesítési törvény oly értelmű változtatására, hogy amerikai hajók menekült gyermekek felvétele érdekében háborús vizekre léphessenek.

Kimutatás a vadásztársaságok működéséről. Érdekes statisztikát hoztak a nyilvánosságra. Pontos számokat elárulják, hogy a Romániában elejtett vadak értéke meghaladja a 270 millió leit. Az országban összesen 1021 vadászegyesület működik 32.110 taggal. Temes megyében van jelenleg a legtöbb vadászegyesület: 112—2410 taggal. Az elmúlt évben Románia területén a következő vadakat ejtették el: 136 szarvast, 79 zergét, 1843 rőt vadat, 3048 vaddisznót, 1.010.000 nyulat, 38 medvét, 19 hiuzt, 28.191 rókat, 246 fajdakast, 18.432 fácánt, 39.996 foglyot, 250.409 fúrjet, 359.000 különböző vizivadat. Az elmúlt évben terítékre került négylábu vadak értéke 130 millió lei, a szárnyas vadaké 45 millió, a prémekek értéke 95 millió volt, összesen tehát 270 millió lei értéket képviselnek.

Társaságkocsijarat Máramarossziget és Nagybanán között. A Frontul című Máramarosszigeten megjelent napilap jelentése szerint a Máramarossziget—Halmi közötti peage vonalon ideiglenesen felfüggesztették a közlekedést. A vonatjáratok megindítása érdekében tárgyalások indultak. A Frontulban megjelent hírről kapcsolatban illetékes körök közölték, hogy a közlekedés mástól napos szünetelés után ismét megindult és zavartalanul folyik. Ugyancsak a Frontul írja, hogy Máramarossziget és Nagybanán között újból megindították a társaságkocsi és tehergépkocsi közlekedést. Egyelőre négy társas- és két tehergépkocsi bonyolítja le a forgalmat. A menetrend a következő: Nagybanáról indul hajnali négy órakor, érkezik Szigetre hét órakor reggel. Máramarosszigetről indul délelőtt fél 10 órakor, Nagybanára érkezik déli 1 órakor. Nagybanáról indul délután 2 órakor, Máramarosszigetre érkezik délután fél 6 órakor. Máramarosszigetről indul délután 6 órakor, Nagybanára érkezik éjszaka fél 12 órakor. A gépkocsijáratok az állomások elől indulnak és a jegyeket a CFR pénztára bocsátja ki.

A fr
hozz
hez,

Franciaors

„Pétain ma
címével a G
Geneve hossz
kormány jele
sall és korm
között működ
de Geneve
több hozzáfér
nak elvágás
fele német
millió fran
Pétain korm
rülmenyek k
újraépítés m
gazdasági új
lehet megkez
nem kapja
szabadon vas
kormány jele
újraépítési
Doumenc táb
építési progr
teremtését o
gozik, Weyg
tos leszerelés
Sok bátor
nak, hogy át
kot, amely a
és minden t
ritásokat is
adag önfegy
lehet, hogy e
zéseket, am
amikor az e
hoz térve a
keznek maj
ért katasztró
NI
A legyőz
csak hasznos
ben, ha nem
goodolatlan
Amikor De G
retes akciójá
lattal állap
folytatni aka
helyzetet, be
marsall hely
érdekei azt
gadja el tér

nség ellen

impul írja: Ohozta, hogy a leg-eg a nudizmus, aól van szó, hogyshelyeken, a szóaz izléses és kú-ak vagy fürdőjelejezetten a teljesat a kormányzóeken valósággal. A kormányzóy a legszigorúbbegtiltja az államtynóknak, hogymutatkozzanak a még kettő, nemvan jelen.

akozás hangzottközött működik — állapítja meg a Journalde Geneve —, igen sok bátorság és még több hozzáférés kell nehez és kínos munkájának elvégzéséhez. Franciaország több mint fele német fennhatóság alatt él és így 25 millió francia nem tartozik közvetlenül a Pétain kormány fennhatósága alá. Ilyen körülmények között szó sem lehet a nemzeti ujjáépítés munkájának megkezdéséről. A gazdasági ujjáépítést pedig mindaddig nem lehet megkezdeni, amíg Franciaország vissza nem kapja ipari vidékeit, nem rendelkezik szabadon vasutaival, közlekedési útjaival. A kormány jelenlegi feladata ennek a jövőbeli ujjáépítési munkának az előkészítése. Így Doumenc tábornok irányítása alatt az ujjáépítési programhoz szükséges összegek előteremtését célzó „ujjáépítési biztosság” dolgozik, Weygand tábornokot pedig a fokozatos leszerelés végrehajtásával bízták meg.

Sok bátorságra van szükségük a franciáknak, hogy átvészeljék ezt az átmeneti időszakot, amely alatt nem lesz elégséges munka és minden bizonyos új élelmészeti megszerzéseket is életbe léptetnek. Ezenkívül jó adag önfegyelmre és türelemre is szükség lehet, hogy elviselhesék azokat a keserű érzéseket, amelyek majd akkor jelentkeznek, amikor az első idők kábultságából magukhoz térve a való tények szemszögéből igyekeznek majd megérteni a Franciaországot ért katasztrófa okait.

Nincs két külön francia kormány A legyőzetés okainak tanulmányozása csak hasznos lehet, de csak abban az esetben, ha nem követik azt népszerű, de meg gondolatlan és zavart keltő mozgalmak. Amikor De Gaulle tábornok megkezdte ismeretes akcióját, egyesek elismeréssel és csodálattal állapították meg, hogy a tábornok folytatni akarja a háborút. Megfontolva a helyzetet, be kell azonban látni, hogy Pétain marsall helyesen választott. Franciaország érdekel azt követelték, hogy a kormány fo- zardja el tényként a vereségét, maradjon a

szagok működésztak a nyilván- elárulják, hogy értéke megha- gában összesen 32.110 taggal. a legtöbb va- el. Az elmúlt övetkező vada- 79 zergét, 1843 010.000 nyulat. at, 246 fajdka- lyot, 250.409 dat. Az elmúlt vadak értéke ké 45 millió, a összesen tehát ek.

aramarossziget ul című Mára- ilap jelentése almi közötti ifüggesztették k megindítása k. A Frontul- tban illetékes ekedés másfél megindult és ak a Frontul- s Nagybanya ársaságépkecsi gyelőre négy onyoltja le a etkező: Nagy- akor, érkezik amarossziget- Nagybanyára anyáról indul getre érkezik szszigetről in- nyára érkezik csijáratok az yeket a CFR

A franciák nem kezdhetnek hozzá országuk ujjáépítéséhez, amíg ipari vidékeiket vissza nem kapják

Franciaországnak nincs két kormánya: De Gaulle tábornok nem alakított kormányt, csak a francia légiót vezényli

„Pétain marsall kormánya a valóság előtt” címmel a Genfben megjelenő Journal de Geneve hosszú cikkben foglalkozik a Pétain-kormány jelenlegi helyzetével. „Pétain marsall és kormánya igen rossz lehetőségek között működik — állapítja meg a Journal de Geneve —, igen sok bátorság és még több hozzáférés kell nehez és kínos munkájának elvégzéséhez. Franciaország több mint fele német fennhatóság alatt él és így 25 millió francia nem tartozik közvetlenül a Pétain kormány fennhatósága alá. Ilyen körülmények között szó sem lehet a nemzeti ujjáépítés munkájának megkezdéséről. A gazdasági ujjáépítést pedig mindaddig nem lehet megkezdeni, amíg Franciaország vissza nem kapja ipari vidékeit, nem rendelkezik szabadon vasutaival, közlekedési útjaival. A kormány jelenlegi feladata ennek a jövőbeli ujjáépítési munkának az előkészítése. Így Doumenc tábornok irányítása alatt az ujjáépítési programhoz szükséges összegek előteremtését célzó „ujjáépítési biztosság” dolgozik, Weygand tábornokot pedig a fokozatos leszerelés végrehajtásával bízták meg.

Sok bátorságra van szükségük a franciáknak, hogy átvészeljék ezt az átmeneti időszakot, amely alatt nem lesz elégséges munka és minden bizonyos új élelmészeti megszerzéseket is életbe léptetnek. Ezenkívül jó adag önfegyelmre és türelemre is szükség lehet, hogy elviselhesék azokat a keserű érzéseket, amelyek majd akkor jelentkeznek, amikor az első idők kábultságából magukhoz térve a való tények szemszögéből igyekeznek majd megérteni a Franciaországot ért katasztrófa okait.

Nincs két külön francia kormány A legyőzetés okainak tanulmányozása csak hasznos lehet, de csak abban az esetben, ha nem követik azt népszerű, de meg gondolatlan és zavart keltő mozgalmak. Amikor De Gaulle tábornok megkezdte ismeretes akcióját, egyesek elismeréssel és csodálattal állapították meg, hogy a tábornok folytatni akarja a háborút. Megfontolva a helyzetet, be kell azonban látni, hogy Pétain marsall helyesen választott. Franciaország érdekel azt követelték, hogy a kormány fo- zardja el tényként a vereségét, maradjon a

szagok működésztak a nyilván- elárulják, hogy értéke megha- gában összesen 32.110 taggal. a legtöbb va- el. Az elmúlt övetkező vada- 79 zergét, 1843 010.000 nyulat. at, 246 fajdka- lyot, 250.409 dat. Az elmúlt vadak értéke ké 45 millió, a összesen tehát ek.

aramarossziget ul című Mára- ilap jelentése almi közötti ifüggesztették k megindítása k. A Frontul- tban illetékes ekedés másfél megindult és ak a Frontul- s Nagybanya ársaságépkecsi gyelőre négy onyoltja le a etkező: Nagy- akor, érkezik amarossziget- Nagybanyára anyáról indul getre érkezik szszigetről in- nyára érkezik csijáratok az yeket a CFR

helyén és tovább dolgozva védje meg az országot az anarchiától. Mindazok, akik át-élték a francia hadsereg visszavonulásának tragikus és zűrzavarral teli napjait, belátják, hogy az igen csábító, de reménytelen hősiességű harcra való felhívás csak növelte volna Franciaország tragikumát és lehetetlenné tette volna a nemzeti ujjáépítést. Még a londoni kormány sem vethet semmit Pétain marsall kormányának szemére. A marsall nagy szolgálatot tett Franciaországnak. Mindenekelőtt megmentette a francia egységet: Wogues és Mittelhauser tábornokok, az északafrikai, illetve szíriai hatalmas hadseregek parancsnokai azonnal teljesítették a bordeauxi kormány parancsait. Azonnal csatlakoztak Pétain marsall és Weygand tábornok mellé és ezzel elkerülték az egész Franciaországot fenyegető összetűzés lehetőségét.

Ami De Gaulle tábornokot illeti, ő nem nevezett ki minisztereket. Lehet, hogy kellő munkatársak hiányában, de lehet az is, hogy azért nem kerest munkatársakat, mert egyedül akarta vállalni tetteiért a felelősséget. Az angol kormány De Gaullet csak saját személyében ismerte el, mint a független franciák vezérét és a tábornok Müslier altábornaggal személyesen vezeti az angol területen megalkított francia önkéntes légiót. Így hát a valóságban nincs két külön francia kormány, amelynek lehetősége megsemmisítené a francia egységet.

A Pétain-kormány tekintélye megnövekedett, felhívásai a francia nép között visszhangra találtak. Az eddigi békés és kényelmes életmódjukból oly tragikusan kitépott franciák megértik, hogy csak az áldozatos és szakadatlan munka biztosíthatja az ország ujjáépítését.

Egy újságíró megkérdezett egy párizsi únciórt Franciaország katasztrófájának okairól:

— A miniszterek és képviselők többet gondoltak saját magukra, mint a hazára. A nép egyre könnyebb életet, a munkásság több szabad időt, a polgár minél több élére rakott pénzt akart. A pénzt pedig mulatozásokban költötték el. Ez az összeomlás.

Konoye herceg kormánya összhangba akarja hozni Japán külpolitikáját a hadsereg kívánságaival

„Az új kabinet hatalmas fegyverkezési programot fog megvalósítani” — mondotta a designált japán miniszterelnök

Tokió, július 18. (Rador). A DNB iroda jelenti: Konoye herceg, akit kormányalakítással bízott meg a japán császár, kijelentette az újságíróknak, hogy szoros együttműködésre van szükség a miniszterelnök és a hadsereg között. Hozzátette, hogy kormánya végleges megalakulása előtt részletes megbeszélést fog folytatni a hadügyminiszterrel. A megbeszélésen külügyi és hadügyi kérdésekkel foglalkoznak és leszögezik a munkaprogramot, hogy eleve kiküszöböljenek minden nézeteltérést. A hadsereg, tengerészet és külpolitika egybehangolása nélkül nem lehet kormányozni. Római körökben úgy vélik, hogy Konoye herceg szorosabb együttműködést kíván a

tengelyhatalmakkal, továbbá erélyesebb terjeszkedési politikát a hadsereg kívánságainak megfelelően.

Tokió, július 18. (Rador). Az Asahi Shimbun című lap szerint Konoye herceg designált miniszterelnök kijelentette, hogy semmi sem sürgeti a kormány megalakítását. Egyébként az új kabinet hatalmas fegyverkezési programot fog megvalósítani.

Tokió, július 18. (Rador). Matsuoka hívatásos diplomatát nevezték ki Japán külügyminiszterévé, aki Brüsszelben, Shanghaiban, Pekingben és Washingtonban képviselte hazáját. Hadügyminisztere Tojo tábornok lett, míg tengerészügyi miniszternek megtartották Yoshida tengernagyot.

Csak francia apáktól származó polgárok lehetnek állami tisztviselők az új Franciaországban

A vichi kormány rendelete

Vichy, július 18. (Rador). A Havas jelenti: Kormányrendelet leszögezi, hogy a közigazgatási és katonai állásokat ezentúl csak francia nemzetiségű állampolgárok, akik francia apáktól származnak, tölthetik be. Az intézkedés nem érinti azokat a francia állampolgárokat, akik a francia hadseregben

küzdöttek, vagy azoknak egyes leszármazottait, akik a francia hadseregben harcoltak. Azok a polgári és katonai hivatalnokok, akik a fenti feltételeknek nem felelnek meg, lemondottaknak tekintendők és aszerint, hogy milyen régóta teljesítenek szolgálatot, megfelelő kártérítésben részesítik őket.

Churchill nyilatkozata az angol-japán megegyezésről

Időleges megállapodásról van szó — mondotta a miniszterelnök

London, július 18. (Rador). Churchill miniszterelnök ma nyilatkozott az alsóházban a japán-angol megegyezésről. Junius 24-ikén — mondotta a miniszterelnök — japán intézkedéseket követelt tőlünk a Kína felé történő fegyverszállítások megakadályozása érdekében. A japán kérés Birmára és Hongkongra vonatkozott és hangzott, hogy egyik részünkről való nemteljesítése igen kényes kihatással lehet a japán-angol viszony további alakulására. Ennek alapján létrejött tegnap már ismertett megegyezés. Az angol kormány nem hagyta figyelmen kívül közeledését a kínai nemzeti kormánnyal szemben, sem pedig az érdekelt brit területek iránt. A kormánynak azonban tekintettel kellett lennie a jelenlegi világhelyzetre és nem tekinthetett el attól az elsőrendű fontosságú tényről, hogy Angliának élet-halál-

harcot kell vívnia. Anglia szem előtt tartja egy Kína függetlenségét, mint a Japánnal való kapcsolatok megjavításának szükségességét. Ezzel kapcsolatban két igen fontos tényt kell szemelőtt tartanunk: az időt és a feszültség csökkentésének szükségességét. Időleges megállapodásról van szó. A nyert idő az igazságos és ésszerű megoldáshoz vezethet. Anglia hű marad a kínai állam fenntartásának elveivel és kész tárgyalni a kínai kormánnyal a területenkívüli jogok megszüntetéséről és a koncessziós területek visszavonásáról. Az angol kormány nem kívánja érinteni Japán biztonságát és reméli, hogy a Japánnal való együttműködés révén elérni a két állam által követett célok megvalósítását. Anglia súlyt helyez arra, hogy a különböző viszályokat békés uton és ne háború által intézze el.

Anglia felkészül a támadásra

Teljes gőzzel dolgoznak a hadiüzemek

London, július 18. Az angol-francia egészségügyi szervezet felszerelését, többek között 5 kórházi páncélkocsit, amelyeknek az volt feladatuk, hogy az első vonalban megsebesülteknek segítyt nyújtsanak, Anglia azon arvidékeire szállították, amelyek a leginább ki vannak téve a német partraszállás eszélyének. A belügyminisztérium elrendelte azoknak a idékeltnak a kiürítését, amelyek számbajö- etnek a német partraszállás szempontjából. A kiürítési műveletek lebonyolításánál figye- mbe vették a belgiumi és francia harcok so- án szerzett tapasztalatokat. A belügyminisz- érium megszervezte a legjobban veszélyez- etett vidékek szállítási szolgálatát, ugy- ogy a polgári lakosság nem fogja zavarni az setleges hadműveleteket. Howe kanadai hadügyminiszter bejelentete, hogy Ontarióban nagy vegyipari üzeme- gét létesítenek. Erre a célra 11 millió dollárt rányoztak elő. A hadügyminiszter bejelen- ette az is, hogy jelenleg 300 nehéz tankot állítanak elő, amelyeket rövidesen átszállítan- ak Angliába. A Newyork Herald Tribune tudósítója meg- állapítja, hogy az amerikai hadfelszerelési ipar hatalmas fejlődött és a szakértőknek már most módjukban állott megállapítani a termelési képességet, amely ugyancsak az

összes rendelkezések tud eleget tenni, le a legmesszebbmenő mértékben kielégítheti az Egyesült Államok belső szükségleteit is. A háború kitörése óta most először je- gyezték a newyorki tőzsdén a font sterlinget ugyanazon az alapon, mint a dollárt a lon- doni tőzsdén. Ez az Anglia és Egyesült Álla- mok által az utóbbi napokban létrejött egyez- ség folytán vált lehetővé.

Összeállítják az elbocsátandó zsidó tanerők névsorát

BUCURESTI, július 18. (Rador.) A nemzetnevelésügyi minisztérium az elbo- csátandó zsidó tanerők névsorának össze- állításán dolgoznak.

— Rejtélyes gyilkosság ügyében nyomoz a bucaresti rendőrség. Bucurestiből jelentik: Kedden reggel a Herăstrau tó partján egy 21—23 év körüli fiatal nő holttestét találták meg. A rendőrségem jelentette, hogy az éj- szaka folyamán észrevett három egyént, akik egy csukott kocsiba szálltak és sietve el- távoztak a város felé. Valószínűnek tartják, hogy ezek az ismeretlen egyének dobhatták a tóba a holttestet.

LONDONI JELENTÉS. A Newyork Herald Tribune tudósítója megállapítja, hogy az amerikai hadfelszerelési ipar hatalmas fejlődött és a szakértőknek már most módjukban állott megállapítani a termelési képességet, amely ugyancsak az

Leon pénzügyminiszter szigorú takarékosági politikát vezet be

Megszüntetik a különleges bizottságokat és különfizetéseket

Bucuresti, július 19. Gh. Leon pénzügyminiszter ma rendeletet adott ki, melynek értelmében valamennyi a pénzügyminisztérium mellett működő külön bizottságok működését megszünteti és amelyek költségei 22 millió lejt tettek ki évente. A pénzügyminisztérium július hó 15-től kezdődőleg minden olyan különleges díjazást is megszüntet, amit egyeseknek fizettek, mert megtörtént, hogy ezek a különböző pótlékok sokszor felülmúlták az illető költségvetésben megállapított rendes fizetésének összegét. Ez a pénzügyminiszteri intézkedés viszont 40 millió lej évi megtakarítást jelent. Az új közhivatalnoki statutum különben kimondja, hogy az ugynevezett

külön díjazások (indemnizációk) csak azután a munkateljesítmény után kerülnek kiutalásra, amit mint tulajdonos végzett munkát tényleg el is végeztek, vagy speciális szolgálatokért azonban ezeknek kiutalása mindenkor csak a miniszter jóváhagyásával történhetik.

Gh. Leon pénzügyminiszter különben az összes tárcákhoz átiratot intézett, valamint az autonóm intézmények vezetőihez is, hogy tiz napon belül terjesszék fel hozzá a náluk eddig létezett és működő bizottságok listáját, kitüntetve azokat az összegeket is, amelyeket az ezekben a bizottságokban működő tisztviselők mint külön pótlékok élveztek.

Szabadságolt katona tartozik munkahelyén dolgozni

A katonai szabadságidőre nem segély, hanem fizetés jár

Bucuresti, július 18. A gyáriparosok szövetsége, az UGIR a közelmúltban két kérdéssel fordult a munkaügyi minisztériumhoz, amelynek jogi véleményezését kérte a következő kérdésekre:

1. Azok az alkalmazottak, akik katonai egységtől szabadságot kaptak, kötelesek-e szabadságuk ideje alatt ismét elfoglalni munkahelyüket, ahol a katonai összpontosítás előtt dolgoztak?

2. Abban az esetben, ha ezek az alkalmazottak a katonaságtól kapott szabadság ideje alatt régi munkahelyükön dolgoznak, csupán rendes fizetésükre van-e joguk, vagy pedig joguk van arra a külön segélyre is, amelyet a katonai összpontosításon lévő alkalmazottak fizetéséről szóló törvény állapít meg?

Ezekre a kérdésekre a munkaügyi minisztérium ügyvédi tanácsa a következő kötelező jellegű véleményezést adta:

A katonai összpontosításon lévő munkások és magántisztviselők fizetésére vonatkozó törvény, valamint az 1940 január 11-iki minisztertanácsi jegyzőkönyv megvizsgálása után, amely ennek a törvénynek végrehajtására vonatkozik, megállapítható, hogy az említett törvény megalkotásakor a törvényhozó az a cél vezette, hogy anyagi létfeltételeket teremtsen a segélyezés révén ama alkalmazottak családjai részére, akik a katonai összpontosítás miatt képtelenek munkahelyükön dolgozni. Az összpontosítottak fizetéséről szóló törvény 3. szakaszát így kell értelmezni, annak ellenére, hogy a szakasz szövege szerint a fentemlített segélyt a munkaadónak az alkalmazott összpontosításá-

nak egész ideje alatt fizetnie kell, így tehát akkor is, amikor az alkalmazott katonai egységtől szabadságot élvez, mert hiszen jogilag ezen idő alatt is összpontosítottnak tekintendő. A törvény összes intézkedéseiből azonban az az alapgondolat világlik ki, hogy a munkaadó utján segélyezzék azt az alkalmazottat, aki összpontosítása miatt már nincs abban a helyzetben, hogy megkeresse mindennapi kenyerét. Attól a pillanattól kezdve azonban, amikor ez az ok, amely miatt kenyerét nem tudta megkeresni, akár csak ideiglenesen is, mint amilyen a fent említett szabadság esete, megszűnt, az alkalmazottnak kötelessége, hogy megjelenjen munkahelyén, a munkaadónak pedig erre az időre más kötelezettsége nincs, minthogy az elvégzésre kerülő munka idejére kifizesse neki a szokásos bért. A munkaadó ugyanis erre az időtartamra nem kötelezhető olyan terhek viselésére, melyet a törvény csak bizonyos körülmények között, tehát az alkalmazott katonai összpontosítása idejére ró és amelyek az alkalmazott szabadságra jövetelével, ha ideiglenes jelleggel is, de megszűntek. A munkaadó a szabadságidő lejártá után, amikor az alkalmazott újból tényleges összpontosításra bevonul, köteles fizetni a már fent említett segélyt.

A minisztérium jogi tanácsa által adott véleményezés lényege tehát az, hogy ez alatt az idő alatt, amíg az alkalmazott katonai szabadságon van, ez köteles munkahelyén jelentkeznie és erre az időre más járandóságot a munkaadótól nem igényelhet, mint az általa elvégzésre kerülő munkáért járó összeget.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, július 19.

Bucuresti. 6.45: Hírek. 13: Időjelzés, vizuális jelentés, művészeti és kulturális hírek, látványosságok, rádióhírek, sportközlemények. 13.20: A rádió zenekara. 14: Hírek. 14.30: A rádió zenekara. 15: Közlemények. 19.45: Hírek magyar nyelven. 20: Időjelzés, majd felolvasás. 20.15: Román népdalok. 20.40: Hírek. 21: A Faust előadása hanglemezekről. A második felvonás után hírek, sporthírek. A harmadik felvonás után hírek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hanglemezek. 13.10: Rendőrzene. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.03: Hírek. 17.45: Előadás. 18.15: Hanglemezek. 19: Sportközlemények. 19.10: Csevegés. 19.30: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Harmonikakettős. 20.40: Előadás. 21.10: Az Operaház zenekara. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek. 24.20: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Szombat, július 20.

Bucuresti. 6.45: Hírek. 13. Időjelzés, vizuális jelentés, művészeti és kulturális hírek, látványosságok, rádióhírek, sportközlemények. 13.20: A lovas gárdazred zenekarának hangversenye. 14: Hírek. 14.30: Szórakoztató hanglemezek. 15: Közlemények. 19.45: Hírek magyar nyelven. 20: Időjelzés, majd felolvasás. 20.15: Népdalok. 20.40: Hírek. 21: A Lucafarul zenekar hangversenye. 22: Hírek, sporthírek. 22.20: Hírek. 22.40: Négykezes zongorahangverseny. 23-23.30: Szórakoztató hanglemezek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hanglemezek. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.45: Mesék. 17.35: Háztartási előadás. 18: Hírek. 18.15: Előadás. 18.45: Liszt-művek zongorán. 19.15: Ebeszélések. 19.45: Hangképek a magyar német vizilabda mérkőzésről. 20.45: Hanglemezpárba. Vivják Pethe Sándor és Dénes György. 21.40: Előadás. 21.55: Erzsébet tekintetes asszony. Hangjáték. 22.40: Hírek. 23.10: Közvetítés Siofokról. 24: Hírek. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Könyvkiadási munkákat jelentősen olcsón készítek

GLORIA

könyvkiadás

Kiadónosi: MARK LAZAR

OLUJ, Piata Unirii 8.

Paleszínai könyvek

hihetetlenül olcsó áron. Szépirodalmi, tan-könyvek, tudományos és vallási tárgyú művek. A paleszínai könyvpiac legújabb termékei. Szállítja:

Depozitum H. Jacob, Bucuresti, IV., Str. Profesor Petre Cumpăni 30. Kérje azonnal ingyenes árjegyzékünket!

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Az olcsó helyáras ciklus sikere

Egyre fokozódó érdeklődés mellett folynak a nyolc napos olcsó helyáras ciklus előadásai.

Ma a teljes együttes egyik legerdekesebb teljesítménye, az Orvoskisasszony kerül színre. Ez a híres szindarab tudvalevőleg mindvégig egy nagy körhöz különböző osztályain játszódik le. Izgalmas meséje mellett ez az érdekes környezet is vonzó műsordarabbá teszi az Orvoskisasszonyt. Vasárnap délután hatkor is színrekerül az Orvoskisasszony. Fényes Alice, Kovács György, Tóth Elek, Csóka József, Senkálcsy Endre, Fülöp Sándor, Lantos Béla, Beness Ilona, Paál Magda, Czoppán Flóri alakítják a vezető szerepeket, de kisebb szerepekben szinte az egész együttes fellép.

Megkezdődtek a Főnyeremény próbái

Ma tartották meg a rendelkező próbát az évad legnagyobb, világsikert aratott bohózatából, a Főnyereményből. A hatalmas személyzetű bohózatnak jövő hét végén lesz nálunk a bemutató előadása.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek fél 9: Olcsó helyáras előadás! Orvoskisasszony. (A teljes együttes idej egyik legszebb produkciója.)

Szombat délután 5: Fenség, fizetek! (Olcsó helyárasokkal.)

Szombat este 9: Olcsó helyáras esti előadás! Zsimberi zombori szépasszony. (Erdélyi Mihály legjobb operettje.)

Vasárnap délután 3: Pozsonyi lakodalom. (Olcsó helyárasokkal.)

Vasárnap délután 6: Orvoskisasszony. (Olcsó helyárasokkal.)

Vasárnap este 9: Esti előadás olcsó helyárasokkal! A sárka csikó. (A legszebb népszimű.)

Hétfő fél 9: Esti előadás olcsó helyárasokkal! Földindulás. (Kodolányi János emlékezetes nagy sikert aratott, megrázó sziműve.)

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

A kanadai nagyméni. Nagyszerű vigjáték, melynek minden jelenete ellenállhatatlanul humoros. Főszerepekben: Adele Sandrock világhírű komika, Ralph Arthur Roberts és Jack Trevor. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó a compagnei tárgyalásokkal, Metz város elfoglalásával. Előadások kezdete: 3.15, 5.15, 7.15 és 9.30 órákor.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs slágerpremier! Franchot Tone, Janet Gaynor, Robert Montgomery pazsar Metro produkciója: A szereimhez három kell. Előtte a legújabb román és UFA híradó. Hívós terem.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma: 3, 6 és 9 órákor két világsikert! Clujon utoljára! Csak pár napig! 1. Tavaszsi szerenád. Az évad legnagyobb és legnépszerűbb színes operettje. Fősz.: Jeanette Macdonald és Nelson Eddy. 2. A szent és rajongója. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Hans Stüve és Hansi Knotek. 3. A legújabb 461-es UFA

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Az első csók. — Főszereplők: Deanna Durbin és Melvyn Douglas. A film előtt: Paramount világhíradó és a 461-es UFA háborús világhíradó, melyben látható a fegyverszünet megkötése és a harc befejezése a Compiègnei erdőben.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor! 1. Tamás urfi kalandjai. Mark Twain világhírű regényének nagyszerűen sikerült színes filmváltozata. Főszerepekben: Tom Kelly (a Koldus és királyfi címszereplője). Műsoron kívül a legújabb UFA híradó. A záróra meghosszabbítására való tekintettel előadások kezdete 3.15, 6.15 és 9.30 órákor. Minden előadás keretében bemutatásra 2 film és a legújabb UFA híradó.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs kettős műsor! 1. Nászút Párizsban. Gaál Franci legsikerültebb vigjátéka. 2. Nagy premier! Arizonai fegyverek. Az utolsó évad legizgalmasabb, leciőbb cow-boy filmje. Fősz.: William

Bukaresti reggeli 6 a repülő

Elő...
ara de Nord
alea Griviței
utungerie Mar
" Lido
" Scala
" Ater
" Str.
" Str.
eb. de ziare P
eb. de ziare C
(szeml
utungerie Café
" Carp
" Hote
" Hote
" Cal.
" Brez
" Hote
" Lips
" Prefe
" Poste

"CARMEN" nyári cipők 14 olcsó napja!

volt 295 volt 395 volt 495 volt 595
225 295 375 445
„CARMEN” cipőgyár lerakatában,
Bul. Regele Ferdinand No. 19.

Négy hustalan nap lesz ezután a kolozsvári vendéglőkben

Szabályozták a többi napokon felszolgálható étrendet is

Csuj, július 18. Bornemisa Sebastian dr. Kolozsvár város polgármestere szerdán rendeletet adott ki, amelyben a husneműek és más élelmiszerek fogyasztásának szabályozására hoz fontos intézkedéseket. A rendelet értelmében a kolozsvári éttermek és vendéglők keddi, szerdai, csütörtöki és pénteki napokon kívül ezután sem szolgáltatnak ki húsételt. Ezenkívül a csütörtöki, pénteki és vasárnapi étlapokat is szabályozták oly módon, hogy csak bizonyos számban lehet ételekből összeállított választékot szolgáltatni. A rendelet, amely a nemzetgazdasági miniszter ez év július 8-iki 50752. számú, 1940 július 9-i hivatalos lapban megjelent rendeletére, valamint, tekintetbe véve a július 6-iki 50752. számú rendeletét, a közérdek törvény 16. szakasza alapján a következőket rendeli el:

1. szakasz: Vendéglőkben, kerthelyiségekben, sörcsarnokokban és bármely más fogyasztási helyiségekben az egész hét folyamán szabadon kiszolgálható bármiféle ital, valamint hal, tej, főzelék, liszt, liszttermék, tojás, gyümölcs, sütemény és kenyér.

2. szakasz: Az első szakaszban feltüntetett élelmiszerek kivételével a vendéglők, kerthelyiségek, sörcsarnokok és bármely más fogyasztási helyiség csütörtökön, szombaton és vasárnap ebédre csak a következő — milyen husból készült — ételféléket szolgáltatják fel:

a) csirke, sonka és szebeni szalámi.
b) egyféle leves és egyféle csorba.
c) egyféle étel.
d) kenyér a napokon este többféle sültet is lehet szolgáltatni.
e) szalonna, keddén, szerdán és pénteken fenti ételek ebédre és vacsorára a következő csak szárnyas husból készült — ételeket szolgáltatják fel:
f) egyféle leves és egyféle csorba.
g) egyféle étel.

3. szakasz: A luxuséttermek és az elsőosztályú éttermek csütörtökön, szombaton és vasárnap szabott árut (fix menüt) kötelesek szolgáltatni. A három fogásból álló menüt a következők szerint kell szolgáltatni: 1. fogás: Egy leves, vagy húscsorba, vagy egy főzelékétel. 2. fogás: Egy húsétel, vagy egy sült. Vacsorára pedig a sült ételt háromféle sültből választja ki, a vendéglős köteles piros tintával megjelölni ezt a három sültféléket. 3. fogás: Egy belföldi desszert.

4. szakasz: Keddén, szerdán és pénteken a vendéglők a következő fogásokból áll: 1. fogás: Egy leves, vagy egy szárnyas husból készült

6. szakasz: Luxusétteremnek minősíti a rendelkezés Kolozsvárt a „Lucullus” és a „Bagolyvár” éttermeket. I. osztályú éttermek: Ursus, Varga, Amerika, Központi, Newyork, Bránzas Vasile, Bránzas Pavel, Francia diétikus konyha, Carul cu Bere, Vlaszák Árpád, Peles, Astra-büffé, Borbáth és a Vasuti vendéglő. Valamennyi többi vendéglőre és bármely más fogyasztási helyiségre az eddigi osztályozás marad érvényben.

7. szakasz: Azokat, akik jelen rendelkezést megszegik, az üzérkedési törvény szakasza szerint büntetik.

8. szakasz: Jelen rendelkezés kifüggesztésétől számított 24 óra elteltével lép életbe.

Külön meghatalmazás kell a társadalombiztosítói kihágási jegyzőkönyv felvételére. A társadalombiztosítói pénztár központi igazgatósága 114.910—1940. szám alatt rendelkezést adott ki. A rendelet hivatkozik a társadalombiztosítói törvény 282. szakaszára, amelynek értelmében a társadalombiztosítói törvény elleni kihágásokat kihágási jegyzőkönyv felvételével állapítják meg a Társadalombiztosítói pénztár ezel megfizető szervével. A törvény 104. szakaszának 2. bekezdése viszont megállapítja, hogy a felülvizelői szervek, a Társadalombiztosítói pénztár igazgatója, vagy pedig az ellenőrzéssel megbízott tisztviselők által felvett kihágási jegyzőkönyvek bizonyító erejűek a bíróság előtt mindaddig, amíg az azokban foglalt megállapítások ellenkezőjét nem bizonyítják be. Mindezekből az következik, folytatja a rendelkezés, hogy nem vehet fel a Társadalombiztosítói pénztár bármely tisztviselője kihágási jegyzőkönyvet. Ezzel a joggal csak azok a tisztviselők rendelkeznek, akik erre külön megbízást kaptak. Mivel ennek a meghatalmazásnak hiánya érvénytelenné tenné az ezel nem rendelkező tisztviselők által felvett jegyzőkönyveket, a jövőben az egyes vidéki Társadalombiztosítói pénztáraknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ellenőrzéssel megbízott tisztviselők írásos meghatalmazással rendelkezzenek és ennek a meghatalmazásnak számát a kihágási jegyzőkönyvben fel is tüntessék. Ilyen meghatalmazások csak a tisztviselők részére adhatók ki, míg a Társadalombiztosítói végrehajtói (agenti) jegyzőkönyv felvételére vonatkozó meghatalmazást nem kaphatnak.

Megállapították Nagybanán augusztus 1-ig a maximális árakat. A városházánál működő ármegállapító bizottság értekezletet tartott, amelyen augusztus 1-ig a következő árakat állapította meg kicsinyben: Liszt: nullás liszt ára szabad, 2-es liszt 13 lej kilónként, 4-es 12.50 lej, 5-ös 12 lej, 6-os 9.50 lej, nagybanán egy fél lejjel olcsóbb. Kenyér: a luxuskenyér ára szabad, fehér kenyér kilogrammonként 12.50 lej, félféher 12 lej, félbarna 11.50 lej, barna 9 lej. Hus: I. oszt. marhahús kilója 30 lej, II. oszt. 26 lej, hat hónapnál idősebb borjú husa 40 lej, bivalyhus 20 lej, juhhus 24 lej, sertés 46 lej, nyerszalonna 56 lej, háj 60 lej, olvasztott zsír 10 lej, sózott szalonna 64 lej, füstölt és paprikás szalonna 70 lej. — Szállodai árak: I. oszt. szállodában egy ágyas szoba teljes kiszolgálással 140 lej, két ágyas 210 lej, II. oszt. szállodában egy ágyas 95 lej, két ágyas 130 lej, III. oszt. szállodában egy ágyas szoba 38 lej, két ágyas 58 lej. Éttermi árak. Menü I. oszt. étteremben 35 lej, II. osztályban 28 lej, harmad osztályban 22 lej.

KÖZGAZDASÁG

A basarabiai és bucovinai menekültek kötelezettségeire féléves általános moratóriumot engedélyezett a kormány

Bucuresti, július 18. A Hivatalos Lap július 17-iki száma rendeletét közli, amelyben a kormány a basarabiai és bucovinai menekültek kötelezettségeire ez év végéig moratóriumot engedélyezett oly formán, hogy a menekültek minden eddigi és ezévből lejárt kötelezettségének lejáratát határidejét december 31-én állapítja meg. A rendeletet a következő intézkedéseket tartalmazza:

1940. december 31-ig meghoszabbitódik minden váltó-, vagy más hitelcímlet lejáratát, ha a kibocsátó lakhelye, vagy üzleti székhelye a megszállott Basarabia, vagy Észak-Bukovina területén volt. Ez a kedvezmény igénybevehető magánszemélyek, cégek, vagy bármilyen testületek és jogszemélyek részéről. Hasonló az eset mindama tételknél is, amelyeknél a fizetési hely a fenti területekre esett volna. Ezt a kedvezményt az ország bármely cége igénybeveheti, ha az általa kibocsátott, vagy girált, vagy birtokában lévő

hitelcímleten a fizetés helye a fenti megszállott területre szól.

A kedvezményt igénybe vehetik azok a vállalatok, vagy magánszemélyek is, — tekintet nélkül arra, hogy a székhelyük hol van — akiknek a vagyonuknak ötven százaléka a megszállott területeken van.

A fentiekkel kapcsolatban érvényesül az új váltótörvénynek a „vis-maior” eseteire vonatkozó 58. cikke is.

Nem vonatkozik a moratórium a bankoknak betét visszafizetési kötelezettségeire. A betéteket tehát a betétkönyvben megállapított felmondási idő tekintetbe vételével az eredeti határidőn belül ki kell fizetni.

A Hivatalos Lap ugyanezen száma közli a törvény indoklását is, amelyben az igazságügyminiszter a rendkívüli időkkel indokolja ezt a rendelkezést, valamint azzal a ténnyel, hogy a menekülteknek nem volt idejük arra, hogy kötelezettségeik megfelelő rendezéséről gondoskodhassanak.

Májusban egymilliárd lejjel volt aktív külkereskedelmi mérlegünk

Ez év első öt hónapjában 5 milliárd 39 milliót tett ki külkereskedelmi mérlegünk aktívuma

Bucuresti, július 18. A Statisztikai Hivatal legújabb jelentése szerint május hónapban az exportunk 5 milliárd 130.6 milliót, az importunk 4 milliárd 121.5 milliót tett ki értékben, vagyis a május havi külkereskedelmi aktívumunk 1 milliárd 9 millió lej. Az 1940. év első öt hónapjának külkereskedelmi aktívuma 5 milliárd 39 milliót tett ki, ami bőven fedezte az állam és magánosok egyébb külföldi kötelezettségeivel kapcsolatos esedékségeket.

Május hónapban az egyes fontosabb államokkal értékben a következő külkereskedelmi forgalmat bonyolítottuk le:

	Export (millió lejekben)	Import (millió lejekben)
Németország	1,532.7	2,316.3
Anglia	775.6	156.4
Olaszország	428.0	247.6
Cseh-Morva protekt.	295.4	401.6
Franciaország	281.2	234.6
Palesztina	253.7	18.6
Görögország	251.4	18.0
Egyiptom	224.4	79.8
Magyarország	167.8	43.3
Svájc	69.5	33.3

A fentiek szerint május hónapban, Németország és a Cseh-Morva protektorátus kivételével, a fent felsorolt államok mindegyikével szemben aktív volt külkereskedelmi mérlegünk.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE, HIRDESSZEN AZ UJ KELET-BEN!

Az új buza árát egy fogják megállapítani, hogy a kenyér ára ne dráguljon

Bucuresti, július 18. (Rador). A nemzetgazdasági miniszter felhívja a mezőgazdák figyelmét, hogy a növényolajgyárak kötelesek minden repce-mennyiséget átvenni a hivatalos lap június 25-iki 144. számában megjelent árak alapján. A minisztérium azt tanácsolja, hogy a termelők készleteiket a legközelebb eső gyárnak ajánlják fel. Visszatartás esetén forduljanak a nemzetgazdasági minisztériumhoz, amely megteszi a szükséges intézkedéseket.

Szerdán ülés volt a földművelésügyi minisztériumban a buza árának megállapítása és a kenyér új rendszere kérdésében. Elhatározták, hogy az ármegállapítást a kormány gazdasági bizottsága végzi, s az a cél, hogy a buza árának emelése ne vonja maga után a kenyér árának emelkedését.

Kiadják a csoportos erdővágási engedélyeket. Amint ismeretes, az ország tűzifaelállításának megkönnyítése érdekében az állami erdőgazgatóság megkönnyítette a termelési engedélyek kiadását és csoportos erdővágási engedélyeket ad. Szakkörökből nyert felvilágosítások szerint az illetékes megyei erdészeti felügyelőségeken már megkezdtek azoknak a kimutatásoknak az elkészítését, amelyek alapján az engedélyeket kibocsátják s valószínű, hogy az első ilyen engedélyeket az érdekelt termelők már a közeli napokban megkapják. Szakkörök szerint a termelési engedélyek kiadásának meggyorsításával a termelés és értékesítés utjából nem hárulnak el az akadályok, mert pillanatnyilag még erős munkáshiány mutatkozik és szállítóeszközök sem állnak kellő mennyiségben rendelkezésre ahhoz, hogy a városok téli tüzifaelállítását a kedvezményes nyári díjszabással biztosítani tudják.

A ROMAN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZAFOLYAMAI:

107% felárral:	
Dollár	211.65—217.97
font	851.80—877.31
palesztinai font	852.84—878.40
egyiptomi font	873.54—899.73
svájci frank	47.71—49.27

58% felárral:	
font	567.87—584.91
svájci frank	31.88—32.64
francia frank	3.24—3.31
márka	48—50
olasz lira	5.17—5.25—9.56
pengő	26.50—27
csehszlovák korona	4.68—4.77
szlovák korona	4.68—4.77
török lira	92.—
finnár	3.898—3.08

A SZABADFORGALMI DEVIZAFOLYAMAI:

(70%-os kvóta):	
Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dollár	241.90
svájci frank	54.23
francia frank	5.50
svéd korona	57.69
török lira	192
angol font, 40%-os kvóta	1023
angol font, 20%-os kvóta	1078

A B) lista kompenzációk arányai:	
font, angol frankra	1.000
font, angol gyarmatok frankra	990

NET
ere
olcsó helyáras
Orvoskísas-
égig egy nagy
illet ez az ör-
nyit. Vasárnap
Alice, Kovács
ándor, Lantos
ető szerepeket.
próbái
hét végén lesz
kísasszony. (O-
adás olcsó hely-
(A legszebb nap-
csó helyárrakkal
János emléke-
megrázó szin-
MUSORA:
Deanna Dur-
A film előtt:
a 461-es UFA
nyben látható a
és a harc be-
erdőben.
MUSORA:
Tamás urfi ke-
éghírű regényé-
szines filmvél-
Kelly (a Kol-
blője). Musoron
radó. A záróra
tekintettel elő-
és 9.30 órakor
en bemutatóra
A híradó.
MUSORA:
Nászut Párizs-
kerültebb vig-
Arizonai feje-
regizgalmasabb,
Fősz. William

Bukaresztben már a kora reggeli órákban kapható a repülőgépen érkezés UJ KELET

- Elárulítóhelyek:
- de Nord
  - de Grivițel
  - Magyarország Marghioman
  - Lido
  - Scala
  - Atene Palace
  - Str. Regalá
  - Str. Academié
  - de ziare Pasajul Academiei
  - de ziare Calea Victoriei
  - (szemben a Telefonközponttal)
  - Magyarország Café de la Paix
  - Carpați
  - Hotel Esplanade
  - Hotel Luvru
  - Cal. Vict. colț Bul. Academiei
  - Brezoianu
  - Hotel Princiar
  - Lipscai
  - Prefectura Poliției
  - Postel

UJ KELET Legújabb hírek

Anglia szárazföldi, tengeri és légi hadereje teljes készenlétben áll a német támadásra

Julius eleje óta 105 német repülőgépet lőttek le az angolok, 24 gép elvesztése mellett — mondotta Archibald Sinclair

London, július 18. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint, ha német hadsereg tűnne fel az Északi tenger reggeli ködében, áttörve az angol partokat védő flottán és légi erőn, olyan csapatokkal fogja szembe találni magát, amelyeknek parancsa az utolsó emberig való harcra szól. Ezek a part teljes hosszán elhelyezkedett katonák nem is gondolnak arra, hogy visszavonuljanak a második védelmi vonalba. Ilyenformán nem is érdekli őket az, hogy hátuk mögött két és félmillió főnyi angol hadsereg helyezkedik el. Anglia szárazföldi védelme kedvező fogadtatást készít elő a motorosonakoknak és kis gőzösöknek, melyeket Hitler a csapat-partraszállításoknál akar felhasználni. A németek ezenkívül szembe fogják találni magukat az angol könnyű és nehéz tüzérség tüzfűgőnyével. A partvédők mögött harcikocsiakadályo-

kat áhitottak föl és ezek jóval tökéletesebbek, mint az eddig használtak. A tengeri védelem szintén részen van. Az egyik kikötőben tengerészeket láttunk, akik készen állnak hajóik fedélzetén. A cirkáló s más egységek legénysége türelmetlenül várja a parancsot s jelentősebb feladatokat akar teljesíteni, mint a hajókisérőtek ellátását. A repülőök szintén harcra készen, lelkesen várják a német támadási kísérletet. Habár tisztában vannak a német gépek számával, a repülőöknek az a véleményük, hogy a németek meg kell, hogy érezzék sok begyakorolt pilótáik elvesztését.

Biztonsági okokból — folytatja a Reuter ügynökség levelezője — lehetetlen további részleteket közölni Anglia védelmi intézkedéseiről. Mindenesetre az biztos, Anglia egy valóságos megerősített sziget.

Archibald Sinclair: A német támadás nem fog sikerülni

London, július 18. (Rador.) Archibald Sinclair angol légügyi miniszter az angol birodalomhoz intézett rádióbeszédében a Reuter iroda jelentése szerint, többek között a következőket mondotta:

— Bármilyen hatalmas is legyen a támadás, amelyet a németek vizen, szárazföldön és levegőben indítanak meg Anglia ellen, az nem fog sikerülni. Amennyivel gyorsabban térünk át a védelemről a légi, szárazföldi és tengeri támadásra, annál

gyorsabban nyerjük meg a háborút.

— A hónap kezdete óta 105 ellenséges repülőgépet lőttünk le s ugyanakkor csak huszonegyet veszítettünk. Az ellenség nap palé és éjszakai támadásai alkalmával csak jelentéktelen veszteségeket tudott okozni. Szünet nélkül harcolunk az ellenség területe felett s minden okunk meg van annak feltételezésére, hogy igen komoly károkat okozunk a német hadipari központoknak és vasutaknak.

„Hat héten belül kell lebonyolítaniok a németeknek az Anglia elleni támadást“ — írja a Le Figaro

Clermont-Ferrand, július 18. (Rador.) A Le Figaro című francia lap a németek angol partraszállási terveivel foglalkozva, azt a véleményét hangoztatja, hogy a német támadást hat hét alatt kell lebonyolítani, mielőtt a nagy ködök a németek légi fölényét nem veszélyeztetik. A németeknek a támadáshoz két előzetes műveletet kell lebonyolítaniok: 1. a csatornán kell átkelniök. 2. Angliában kell partraszállniok. Kétségtelen, hogy a német egységek egyes részei beszállhatnak az angol védelmi rendszeren és bizonyos előnyöket teremthetnek a maguk számára. Mindezekhez azonban maga a partraszállás szükséges és a legfőbb kérdés az, hogy a németeknek sikerül-e a csatornán va-

ló átkelés.

Az ir hadsereg védelmi intézkedései

London, július 18. (Rador.) Az ir hadsereg vezérkara nyilvánosságra hozta azokat az intézkedéseket, amelyeket egy Írország elleni esetleges támadás elhárítása érdekében hoztak. Az ir partok mentén felállított megfigyelő vonal háta mögött parti rendőrség teljesít szolgálatot, amely szemmel tartja a tengereket és rádióleadóval ellátott hajókkal rendelkezik, továbbá ellenőrzi a légi erőket. Az ir hadsereg erősen mozgékony gyalogsággal rendelkezik, amelynek nagyrésze motorizálva van és bármely pillanatban összehívható, a veszélyeztetett pontokon.

Az angol üzemek visszatérnek a rendes munkaidőhöz

London, július 18. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint Bevin angol munkügyi miniszter Londonban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a szállításiügyi miniszter felszólítására sok flatalember hetenként hetven-nyolcvan órát dolgozik. Minden arra mutat, hogy a hosszú munkaidő, ahelyett, hogy növelné a termelést, ellenkezőleg, csökkenti azt. Erre való tekintettel augusztus 1-én ismét érvénybe léptetik a munkaidőt szabályozó felfüggesztett törvényeket. A munkügyi minisztérium úgy szabályozza a

munkaidőt, hogy a munkások egészségének veszélyeztetése nélkül érjék el a lehető legnagyobb termelést.

Éjjeli szolgálat az angol minisztériumokban

London, július 18. (Rador.) Churchill kijelentette az alsóházban, hogy felszólította a háború irányításával megbízott minisztereket, miszerint éjjel is maradjanak hivatalaikban, vagy legalább is tartózkodjanak a minisztériumok negyedében.

Anglia különböző pontjait támadták a német repülőök

London, július 18. (Rador.) A légügyi minisztérium közli: Elmúlt éjszaka ellenséges repülőök éiánk tevékenységét fejtették ki Délkelet- és Délnyugat-Anglia, valamint Wales fölött. A bombák kevés kárt okoztak. Nehány áldozat volt, közte nagyon kevés halott.

Quessant francia-szigeten csapatokat tettek partra a németek

Berlin, július 18. (Rador.) Vezéri főhadiszállás. Német hadihajók a nyílt tengeren 30 ezer tonna ürtartalmú ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el. A tengerészeti egységek által szállított csapatokat a Bre-

tagne előtt lévő Quessant szigeten partrattették. Harci repülőgépeink bombázták az aldershoti katonai tábor, valamint délangiai repülőtereket és hidakat. A La Manche csatorna fölött repülőgépeink bombatámadást intéztek hajók ellen, amelynek során egy kereskedelmi hajó elsüllyedt. Egy másik kereskedelmi hajó és egy előőrshajó megsérült. Ellenséges repülőgépek bombázták a Rajna és a Ruhrvidéket, de elűztük őket. A bombák kevés kárt okoztak. Egy ellenséges repülőgépet leterítettünk Cherbourgtól északra. Egy német gép a La Manche csatorna fölött a tengerbe zuhant.

Ujabb sikereket jelentenek az olaszok

Róma, július 18. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 39. számú közleménye: Afrikában repülőink újlag hatékony támadásokat vezettek az ellenség Marsa-Matruhi állásai ellen. Összes gépeink visszatértek. Az

ellenséget, mely visszavonult Muoyalbo Bune felé üldöztük. Repülőink gépfegyverrel tűz alá vettek és szétszórtak egy ellenséges tehergépkocsi oszlopot, majd csapataink fegyvereket, teherautókat, és lőszerzsákmányokat. Wajir helyiséget nyilvánvaló eredménnyel bombáztuk. Az ellenség Agodat ellen intézett bombatámadást anélkül, hogy károkat okozott volna. Egy ellenséges repülő eldőlt.

Newyork, július 18. (Rador.) A Stefán tudósítója jelenti: A Newyork Times című lap az olasz csapatok afrikai haditevékenységével foglalkozva, méltatja azoknak bátorságát az angolokkal szemben, akiktől ugymond, hiányzik az ellenálló erő.

London, július 18. (Rador.) A tengeren gyi hivatal közli, hogy július 8-án az olasz flotta elleni csatában egy angol cirkáló megsérült, de nyomban meg is javították.

Borosjenőn öngyilkosságot követett el egy fiatal temesvári ügyvéd

Arad, július 18. (Az Uj Kelet tud.) Az aradmegyei Borosjenő községben tegnap agyonlőtte magát Doru Imbroane 27 éves temesvári ügyvéd, aki fivére látogatására utazott Borosjenőre. Az öngyilkos fiatal ügyvéd öccse volt Imbroane temesvári főügyésznek. A vizsgálat megállapította,

hogy Doru Imbroane szerelmi bánatában követte el tettét. Az aradi ügyészség, amelyet értesítettek az esetről, megadta az engedélyt, úgy, hogy a fiatal ügyvéd holt testét Temesvárra szállítsák és ott temessék el.

Nagy többséggel Rooseveltet választották meg a demokrata párt elnökjelöltjévé

„Nagy választási kampány lesz“ — mondotta Wilkie, a republikánus ellenjelölt

CSIKAGÓ, július 18. (Rador.) A demokrata párt konventje nagy többséggel Rooseveltet választotta meg a párt elnökjelöltjévé. Bár nem sikerült biztosítani az egyhangú jelölést, de a nagy többség, amely Roosevelt mellé állott nyilvánvalóvá teszi, hogy Roosevelt vállalni fogja a jelöltséget. Tegnapi még nemcsak, hogy kétségesnek látszott ez, hanem olyan hír is szárnyrakelt, hogy Roosevelt nem szándékozik jelölteni magát, miután nem látja biztosítottának az egyhangú jelölést. Megbizójának eme közlése bizonyára hozzájárult ahhoz, hogy Willer szenátor visszalépett a jelöltetéstől.

Az elnökjelölt konventen a demokrata párt választóinak szavazatai a következőképpen oszlottak meg: Roosevelt 946, Farley 72, Garner 61, Tydings 9 és Cordell Hull 5 szavazatot kapott.

Hogyan ment végbe a jelölés

Csikágó, július 18. (Rador.) A demokrata párt programját Wagner, Newyork állam szenátora olvasta fel a konventben. Mielőtt a pártprogramot közfelkiáltással elfogadták volna, Ryan, Minnesota állam szenátora módosítási indítványt tett olyan értelemben, hogy senkit se lehessen háromszor egymásután az Egyesült Államok elnökévé választani. Az indítványt ellenséges hangú felkiáltásokkal elvetették. Hill, alabamai szenátor indítványt tett Roosevelt jelölésére.

— Nemcsak a pártnak, de az egész amerikai nemzetnek szüksége van Rooseveltre. — mondotta Hill, akinek szavait 30 percen át tartó tüntetés követte. Roosevelt hívei zászlólengetés mellett ütemesen kiáltották az elnök nevét.

Glass, Virginia állam kiküldöttje Farley kijelölését indítványozta a hagyomány védelmében, mely szerint egyetlen elnök sem választható meg egymásután háromszor. Erős kisebbség száll szembe Roosevelt jelölésével — hangoztatta Glass szenátor.

Farley nevének hallatára tetszésnyilvánítások hangoztak el, de tüntetés nem volt. Több más kiküldött Roosevelt jelölését pártolta.

Willer szenátor visszavonta jelölését, mielőtt még szavazásra került volna sor, Roosevelt el fogja fogadni jelölését — mondotta Willer — tehát nincs miért fenn tartásam az enyémet.

A demokrata pártprogram nagy részét külpolitikai kérdések alkotják. A program egyébként nagyon kevésben különbözik a republikánus pártnak ezelőtt egy hónappal megszövegezett programjától. Ennek megfelelően az Egyesült Államok nem avatkozhatnak be más hatalmak háborújába, de anyagi segítségben részesíthetik a megtámadott országokat. Egyidejűleg a pártprogram nagy cselekvési szabadságot biztosít az elnöknek, bárki legyen az, akit megválasztanak.

Roosevelt beszédet tart a demokrata párt konventjén

Newyork, július 18. (Rador.) A Newyork Daily News értesülése sörint Roosevelt elnök a demokrata konvent ülésén ma este beszédet mond, amit az összes amerikai rádióállomások is közvetíteni fognak.

Washington, július 18. (Rador.) Wendell Wilkie a republikánus párt elnökjelöltje Rooseveltnek a demokrata párt jelöltjévé történő megválasztásával kapcsolatban kijelentette: „Nagyon örvendek, hogy Rooseveltet jelölték ki. Nagy választási kampány lesz.“

Chicago, július 18. (Rador.) Roosevelt elnök Wallace belügyi államtitkárnak alelnökévé való jelölése mellett nyilatkozott.

FRATERNITAS Könyv- és Leptároló E. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 18-60.

Diszt
Taxa pos
piätté in
No. 305237
ROMAN
LEUP
UGYELJ
SOHASEM
ZIK.
BOLCS EN
SOK BESZ
Külpoli
A Timpul
Azt a hírt,
megindítása
intézkedik Ang
nem cáfolták
Ennek ellené
szolt a hírre.
A londoni
tegelyhatalm
tették utjára
gol közvélem
riteni az ang
mentenél Ang
től.
„Az angol
legraph — k
zött kellene
tuáció, vagy
dás — az eu
geri birtokain
A lap kihar
mány az an
miután részt
dalmi osztály
mindenben j
magatartását,
utóbbi beszéd
zett.“
Csődöt fog
amely az ang
sára törekszik
tan és bizako
— fejezi be a
A berlini N
a német körö
terveinek, a n
sát illetően. A
hisultak és
ben is.
„Az angol
látszóak abho
vehetnék azok
Belgrádból
szterelnök h
tött Macsek o
és a politikai
Macsek is töb
Jelértesült
mányfő és he
gostláv polít
élet közeli át
nek végső célj
illeszkedés.
Cvetkovics
ahoi kihaltgat
cegnél.
A stockhol
hogy Hallé s
Vörös tenger
uralkodó csak
hogy visszatér
A lap hozzá
után a volt r
lyet, ahol add
hadihajó fedél
Az Alehand
gol munkássz
ban követelik
és Kingsley v
ból.
Azt hiszik
Churchill nem
munkásság ké
A Giornale
hogy az Oreg
hajók átszété
ban vannak a
vél, hogy a
Martinique sz
áttörése.
A Petát Jou